

ఆంధ్రమిత్రం

308516

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ జూలై నెల 22 వ తేది గురువారము

No 97

నంపుటము. ౨.

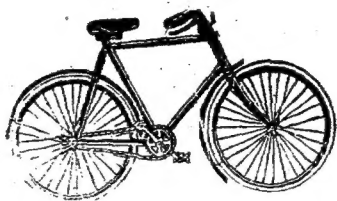
రాక్షసనామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

సంచిక ౯౭

ప్రశస్తమైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువానికి ఇదియే మంచితరుణము.
తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే
విక్రయించబడును.

మావద్దకు ఇప్పుడే బర్మాదేశమునుండి నాణ్యమైన
శేకుకలప, పింగడేజాతికలప మిన్ని ఎంగ్ అనుపేరుగల యెర్ర
గ్ర మొదలుగాగలది అనేక ప్రజలువారిగా, అనగా పలకలు
పుసుకరలు, వాసములు, దాబా కమ్మలున్న, కిక్కిరి
వ్యాసములు మొదలగువానికి ప్రయోగించు కమ్మలున్న,
పంథముల చూలములు, కనాబీలు ప్రయోగించు పలకలును
యంగానాపెంతును బిళ్లపెంతును గూడ నేమటకు ప్రయో
గించి కీ పద బద్దలును విస్తారముగా కమ్మటచేత స్థలము భారీ
కేయటకు గాను కొద్దిరోజులుమాత్రము చక్కగా విక్రయించు
చున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయవలెను.
అచంట సుబ్బారాయుడుగారు.
కంట్రాక్టర్లు, కలపవర్తకులు, కాకినాడ.

బైసికల్సు అన్నిరకములు మావద్ద చౌకగా
దొరకును. వాటి సామానులు:— ట్రైల్స్, టూల్స్
బులు, మొదలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరస
ము గనుక వెంటనే వ్రాయును. గ్రామోఫోనులు
కావలసినవారు మమ్ము విచారించును.

చెన్నపట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసి
నను మారు వ్రాయును. వెంటనే పంపెదము.
జి.వి. మదరాస్ స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెంసీ,
15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వెలగొప్పులు!

గుణమధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1.కి 0-౨-0 అణలు మాత్రమే.

పంచభాష చీటి మాదిరికొనిన మోసము గ్రహించు.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

తలనొప్పుల మాన్పుచు, వాయువుపోల్చి బాపును
పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలుచు. పోల్లపోల్లనొప్పుల
ననమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసన గలిగి యుండును.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార
ప్రతి ఇంట నుండదగిన చక్కయైన నైద్యసహాయము
అమృతాంజన బొంబాయి, అండ్ మదరా :

యుద్ధచరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక!

సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు
విద్యాసంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీర్థి దేశ
చరిత్ర, నవలలు, సంగతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరారాధన,
మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును,
ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు
లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్కింది విషయము
లతో ముద్రింపబడినది:—

1. నానా భాష గుప్తా, ఇంగ్లాండు, ఆఫ్రికా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
స్వతంత్రకారణములు పరోక్షకారణములు; 2 యుద్ధ
ల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము
తరుములు; 3 నానా రాజ్యముల సైన్య
తుల నౌకాధ్యక్షుల పటము 8
లనకు సంబంధించిన వివిధ
యాంధ్రప్రచురణములంద్రా
ముకును. రాక్షసనామ
గోపాలకృష్ణ గోఖలేగా
ను,

జాబులు

విలేఖరులకు సూచన.

తెలుగు తాలూకా ప్రాంత దొరవారు:—మీ సంతకముతో ప్రకటించ వచ్చునా? లేకున్న ప్రకటించ నీలలేదు. బహుశా వారము.

పర్యటనదారు. మద్రాస్ వెంకటస్వామి గారి పంచరత్నములు ప్రకటింప జాలము.

మహమ్మదు ఫసిహుద్దీను మహబూబు గారు తెల్లారు:—మీ వ్యాసములనుచూచి అనకూలముగా నున్న ప్రకటించెదము.

శత్రుకాశనభ:—మీరు పంపిన తేదీ వ్రాయుగోరెదము.

I

నాటకములు.

అయ్యో, కోలాచలము శ్రీనివాసరావుగారు పరివర్తనాత్మక నాటకములనుగూర్చి వ్రాయుచు, అందు రంగస్థలముల సంగతి తమనుగూర్చిచి కొంత చెప్పిరి. అది సమంజసముగ లేదని శనివారమునాటిపత్రికయం నొకరు వ్రాసియున్నారు. శోకరసము నందును ప్రదర్శనలు సంగీతము నుపయోగింపవచ్చునని చెప్పినది వారికి. వాగుండలేదట. శోకమునకును సంగీతమునకును సంబంధమే లేదనిరి. శృంగారమునకును వైభవప్రదర్శన సంగీతము తగునట.

సంగీతము శోకమునకు తగినట్లు మరిచిపోతితగిన సంగీతము కఠినశిలలను గరగించునని వేటొచ్చెను నక్కరలేదు. సంగీతభావముచే భూతుకమృగములు వైతము స్వాధీనమగుచున్నవి.

అవిలేఖలు చెప్పినదానికి నిదర్శనముగఁ దాము చూచిన, శ్రీనివాసరావుగారి సమాజమునాథ ప్రదర్శించిన 'కృష్ణదాసు' విషయమున, పాట పాడుటవలన శివరసాభాసముగూర్చి. ఈ సమాజమువారి నాటకములందట్లు రసముచెట్ట ముమ్మాటికిని నిజమే! పారసీ నాటకములందును నిట్లుచెబుచుండును. గున్నేశ్వర రావుగారి నాటకములందుగూని, లక్ష్మీకృష్ణహమ్మగారి నాటకములందుగూని ఇట్లుజరుగునా? అయినచో బల్లారవారి నాటకములలో లోపమేమి? ఉచితాన తము వెంచక పారసీయుల్ల సమకరించిపాడుటయే! ఈయం ఎంతవట్టుకు, ఉత్సాహమునకు నిష్ఠాచారమునకు ఆహ్లాదముతోగంతులు వైచుటకు, నృత్యము నకుఁ బరికించుచునాని, గంభీరమునకునాని చిత్రమునకునాని దుఃఖమునకునాని పరికిరావు; రావు; రావు. నాటకములందలి కవీశ్వరునకుఁ వారసీరాగములు చుట్టులే కారణములు గాని నటలుగావు.

అ.లేఖలు చెప్పినట్లు శృంగారమునకును వైభవప్రదర్శన సంగీతము పరికించుచునట సరిగాదు. హాస్యమునకును, కరుణారసమునకు అవశ్యకమువంటిదే; భయానక స్పృహద్రవములందుఁ దప్ప నెల్లయెడలను బనికి వచ్చును. ప్రదర్శనలు ఒకవిషయము మాత్రము గమనింపవలసి యున్నది. సంగీతమనిన, రాగమనియు, ఆలౌపన యనియు, పల్లె, ఒడలు, విక్రమముగఁ ద్రప్పగొనక ఆభినయమును, స్వాధీనయముల చలనమును సాధకముగఁడ చూచుచుండునట.

జూలై 22

కావశ్యమున వకదుప్పటియు తీసుకవచ్చిన వారికి యవ్వల యును. అప్పటికి మొత్తము వరుసఖర్చు రు 100లు. కుల్లు రు 800 ఖర్చు. ఈ పిండివంటను బంధువుల ఇండ్లకును గ్రామములో కూర్చుల ఇండ్లకును పంచివెడుదురు. ఈస్వల్పఫలము నకై యంతదబ్బుకు ఖర్చుపెట్టుట సమంజసముకాదు ఇటీవల వినావా కాలములందు సోదామెషిన్ లెప్పించి అచ్చట సోదాచేయించి అందరకుయవ్వలము గూడా ప్రారంభమైనది. ఇదివరకెట్లు కొందరుచేసిరి. ఈవివాహ కాలమునగూడా రావించ బడెను. ఇదియొకరకయిన మాన్యనెంచిన అందరును ఆక్షేపించెదరు. ఇది యీసంవత్సరము క్రొత్తగా కనుగొనబడిన ఆచారము. శ్రీయుతులారా! బీదలవంక నిమిరుంతయు దయబూనకుంట మిక్కిలి చింత్యము. అన్ని దానములకన్న విద్యాదాన మెక్కువగాదా? బీదలవిద్యకై యీధనమును వినియోగపెట్టిన నెంత కీర్తిని గడించినవారలగుదురు. కూలివారివలన. ప్రొద్దు అస్తమానము పనియేయకొని వారికి జీతముల పాత్ర అనగా తక్కువ కొలతపాత్రలతో ధాన్యము నిచ్చుచున్నారము. వారి వలన మిగిలినదాన్ని ధాన్యముచేత నయినను బీదలకు విద్యాదానము నేనురాదా? అకగా యిట్లా అనుభయోగముగా ఖర్చునేయుటకన్న యీదబ్బుకుగూడ మీరు నేయుటస్కార్యములందు ఉపయోగింపుడు మీరు ఆచరించిన ఆచారమును కొద్దిగనైనను బీదలు సహ ఆచరించవలసి యుండును. అప్పుడు శ్రీయుతులకు సంతోషదాయకములైనవి బీదలకు దుఃఖములుగా పఃణమిండునుగాన దేశముకుగూర్చిగూడ కొంచెము యోచింపుడు. దేశముకుద్దరింపుడు. వ్యర్థభ్యయముల నొనరింపక కీర్తి గడింపుడు. సంఘసంస్కరణాభిలాషి.

III

గ్రామకరణముల నగౌరవపరుచుట

అయ్యో, 19వ జూన్ తేదీగల కృష్ణాపత్రికయందు నంధూరు లక్ష్మీనృసింహారావుగారు కరణములకు జిజ్ఞాసయను క్షిప్రము చదువరులెల్లరుఁ జదివియేయుండును. ఈ విషయమును గూర్చి కొన్ని ప్రతికలద్వారా నే ననేకవిధంబులుగ వ్రాసియున్నాఁడను. కాని, నావ్రాతల కత్తానామగల్గించిన మహామహులొక్కరునుగానరైరి. వైవారి బుదహరించిన యంశములకన్న నే నెక్కుడిప్పుడు వ్రాయుదవ్యమిందినదియేమియులేదు. కాని, యింకను మరికొన్ని సారులు గోవెట్టికాల మెల్లప్పు డిట్లుగనే

యుండునా! మారగూడదా యనుగంపెదాశతోనుండి యిం దులకుఁ గడంగిలిరి. వైఅధికారులు కరణములకు (తానేదా ర్లకు) వారి అధికారానుకూలముగా నోటినులనంపుట విధాయకమేగాని యీ గ్రామనాకర్షకర్మ మేమి కాలిపోయినదో గాని చిట్టచివరగారు అనేమాటగాని మీరు అనివాద్యముగాని చేర్చరు. ఈలోప మెవ్వలోనున్నది? అధికారులలో లేదు గుమాస్తాలలో నున్నది. కాని, వైఅధికారు లీ వ్రాతలను గమనించకుండుటయే ఆశ్చర్యనూచకమగుచున్నది. సర్వసాధారణముగా కలెక్టరువారికిఁ దహశీలుదార్లు సహాదేవులు అయినను లాంఛనములలో ఖురాశా చూపుచునే యున్నారు. న్యాయ పరిపాలకులకు దొరతనమువారు గౌరవము గౌరవమునె దరు హైదరాబాద్లోనులే మహమ్మదాబాద్లోనులే కాచెదరు గాని సాధారణముగా కలెక్టరుదొరవారివద్దకువెళ్లి సంజాయక్షి యవ్వలనివచ్చినప్పుడు గౌరవముగానే ప్రసంగించెదరు. ఈగౌరవమును కరణములు తరులెట్లు తాము నాశనముచేసి కొనిరేగాని స్వయంశ్చరాపరాధమున కిత్తుల ననిన నేమి ప్రయోజనముకలదు? మమ్ములకు గౌరవనూచకముగా చూడవలసియుండునది ఆశీస్వతో విన్నవించుకొన్న కరణము లొక్కరును లేరు. అందరకు భయమే. ఈభయ మొందుచే జనియించిన? అటులవారిని కొరినంతమాత్రముననే నాకరీలు నాశనమగునని భయపికాచము కరణములకు చిరకాలమునుండి పీడించుచున్నది. వైవారిలెప్పుడు నొకరులయెదుట ఆగౌరవమును నూచించికో జవాబులును గుమస్తాలును కట్టకడకు గ్రామనాథులునుగూడకరణములను నీవు అని పిలుచు దురవస్థ వాటిల్లినది.

ఇట్టి అల్పయంశముల నిట్లుపత్రికాముఖంబున వెల్లడించు కొనుచుండినచో పత్రికల నందరు కరణములు వీక్షించుచుండరా? లేదులేదు, కాన నోకరణములారా?

“గ్రామనాకర్ష” అను చిన్న పోత్తంబును ముద్రింపించుటకు నిశ్చయించు కొంటిని. అధిపత్య మీ పోత్తంబు నచ్చుత్తింపుట కేబదిరూపాయలు గావలెను ఇందుఁ గరణములకు ముచ్చట నొకరులకు ఉన్న కష్టములకు గురించియు, వాటిని నివారించుకొనుటకుఁ జేయవలసిన పద్ధతులగుర్చియు విరళముగా నుండును. అందుచే ప్రతికరణములను ప్రార్థించిన దేవుఁగా యీక్రింది చిరునామాకు నాలుగణాబ ఖరీదుగల పోస్టేజీనీట్లను బంపి తమ నామములను రిజిస్టరు చేయించుకొనినచో పుస్తకములు ముద్రణము పూర్తికాగానే వారికిఁ జేర్పఁదవును. కొడాలి సత్యనారాయణరావు, మంజునాటి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయుబడినది. కామినీయా ఆయిత్.

ఏ శ్రీలక్ష్మీ తమ వెంట్రుకలు నుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటచూనవలెనని, బజారులో దొరకడు నూనెలనువాడకూడదు. ఎంతుకనిన వెంట్రుకలు యేకారణము కల్ల రాలిపోవుచున్నచో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాను. ఈవంగతి శ్రీలక్ష్మీ అలాచించవలయును. ఈ కామినీయానూ నె మూలకలనుండి నూతన సంకోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాబ్బు పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన వెంట్రుకలు రాలకలిగి పెరుగుచుండును ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టువలెనున్న గజేనీ మెదడును చల్లగానుంచుచున్నాను. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఊరుపేట తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరువానికిగూడ కామినీయాతైలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడులేదు. అది వెంట్రుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమయిన గల్లన మెలుఁగు కలిగించి శిరస్సునకు చువవపుట్టింది మెదటికి క్రొత్తసాంపుగూర్చి మిక్కిలి యింపయి నుపాసన మిక్కుముగా గలిగి యుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువయి యుండునట్టి మెరుగునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు నున్న ప్రదర్శనయందు ఒకయోగ్యతా పుత్రికయుకొనంగియున్నార. మఱి యి మేముకోరయే కోరికగా యోగ్యతా సామ్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినీయా

మహానయెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒక కామినీ 1-కి రూ 1-0-0 మారుసీసాలకు 2-10-0 చి. పి
:-జూన్ ఇండియా డ్రగ్స్ అండ్ టెమె
2 :- మేతా పురుషోత్తమ్ మూ

అల్లులను దోమ

విరావురము విషపుకేసు.

[స్వకీయ విలేఖకుని యొద్దనుండి]

అనుబంధముగాను పోలీసు స్కిప్ట్ ఇవ్వబెట్టెను గారి క్రాసుపరీక్ష జేయుట.

కానిస్టేబుల్ నడతను గురించి హెడు కానిస్టేబులు మేజిస్ట్రేటు గారికడ నా ఎదురుగా ఏమి ఫిర్యాదు జేయలేదు. మేజిస్ట్రేటు గారికడ మాట్లాడిన తరువాత నేను వెల్లిపోతిని. అప్రూవరు మరునాడు వాగ్మూల మిచ్చునని మేజిస్ట్రేటు నాతోటి చెప్పలేదు. నేను ఇంటికి బయలుదేరి 20 నిమిషము లైన తరువాత కానిస్టేబులు నాయంటికడ ఆ సమాచారమును నాకు తెలియజేసిరి. మరునాడు సాయంకాలము 6 ఘంటలకు నేను నలుమేజిస్ట్రేటు గారిని కలుసుకొంటిని. వారితో చర్చించి గది అది మొట్టమొదటిసారి. నేను ఆనాడు 11 ఘంటలకు కోర్టుకు హాజరైనానని తెలుచుచున్నాను. సాయంకాల మాయనతో మాట్లాడటంబట్టి కానిస్టేబులు చేసిన ఫిర్యాదును గురించి చెప్పితిని. అది అయినతోడనే వారు పేరుగా నుంచబడిరి. మరుసటిదినమే ఆ పోలీసు జవానును తునికి మార్చిరి. నేనే వానిని మార్చి ఆవిషయమును పోలీసు జిల్లా సూపరంటెంటు గారికి తెలియబరచితిని. ఈమనిషి ఇంకను పనిలో నున్నాడు. వాడు పనినుండి తీసివేయబడలేదు. 9వ తారీఖుకు వెనుక అప్రూవరును ఎప్పుడు కలుసుకొనలేదు. 11వ తారీఖున ఆమె పోలీసువారి బండిభానాలో వుండునపుడు పరీక్షించితిని. నలుజైలులులో ఏమి ఏర్పాటులు చేసిరో నేనెరుగను. నాకు తెలియజేయబడ్డది. నా ఎదురుగా నుద్దరు వీయబడ్డది. నేను వచ్చి ఆయుర్తరువును అమలులో పెట్టించలేను.

పోలీసు జైలులులో ఒకరునులేరు. 9వ తారీఖుకు వెనుక ఎవరునులేరు. పోలీసువారి ఛెరసాలలో అరుదుగా ఖైదీలు వుండురు. అప్పుడప్పుడు ఖైదీలు వుండురు.

మిగులు ఫిర్యాదు ఏప్రిలు 25వ తారీఖున మొదటి ఫిర్యాదు ఏప్రిలు 9వ తారీఖున మొదటి నేరస్థాపన పత్రములో 1వ, 2వ ముద్దాయిలు అప్రూవరు మొదలైన వారు ముద్దాయిలుగా వచ్చిరి. 25వ తారీఖు నేరస్థాపన పత్రములో 3వ ముద్దాయి పేరుమాత్రమున్నది. ఈ కానిస్టేబులు పితాపురం వెళ్లుట వాకుని నేను ఫిర్యాదు జేసితిని. ఈమనిషిని తునికి మార్చితరువాత గూడ రహస్యముగా వీడు తునినుండి పితాపురం వెళ్లుచున్నాడని నేనుజేసిన ఫిర్యాదులో కనుబడిచితిని. వాడు నామీద ఏమి ఫిర్యాదు చేయలేదు. అతడు పోలీసు జిల్లా సూపరంటెంటుకు లేక సహాయజిల్లా సూపరంటెంటుకు ఏమైన ఫిర్యాదు జేసి నాడేమో నాకు తెలియదు. వాడు పితాపురం వదిలిన తరువాత సముజాయిషి యిచ్చుని నేడడిగితిని. వాడు నాకు సముజాయిషి యిచ్చెను. ఈ సముజాయిషిలు నాకడవున్నవి. సముజాయిషిలు యింక సరిగా యివ్వబడలేదు. అవి నాకడనేవున్నవి. ఏప్రిలు 14 తారీఖున నేను సముజాయిషి అడిగిట్లు నాకు జ్ఞాపకము. 20వ తారీఖున నేను అయిన తరువాత నాకు సముజాయిషి వచ్చింది. మేనెలలో నడిచిన ఇంకొక విషయమును గురించి ఇంకొక సముజాయిషి వుచ్చుకొంటిని. దానికి సముజాయిషి ఒకవారముజాయిషి వుచ్చుకొంటిని. కానికి సముజాయిషి ఒకవారముజాయిషి నాకువచ్చినది. వెనుక నేను నోటుపుస్తకమును గురించి ఇంకొక సముజాయిషి అడిగితిని. అది కాక నెలని నాకు వచ్చినచున్నది. జూను 8వ తారీఖు, 9వ తారీఖు జూనువధ్యలోనో వుండవలెను. ఈవిషయములో గూడ సముజాయిషి ఒకవారముజాయిషి నాకు వచ్చినది. ఈ సముజాయిషి మొదటి వాయిదా మే 10 తారీఖున నడచినది. నాని అది విచారణ చేయబడక మే 21వ తారీఖుకు యిదా జేయబడ్డది. ముఖ్యమైన పరీక్ష 25వ తారీఖునో నిజమైనది. క్రాసుపరీక్ష 29వ తారీఖున ఆరంభింపబడింది. గోజులు విచారించబడి జూను 21వ తారీఖున మగి నెను.

కట్టకడపట నేడడిగిన సముజాయిషి నోటుపుస్తకమును అది కనబడకుండెను. 2 పోలీసు జవానును ఒక యిడి నుండియొక స్టేషనుకు మార్చినట్లయితే వాడు పుడు వానికి బదులుగా వచ్చువానికి నోటు పుస్తకము పోవలెను. ఈ నోటుపుస్తకము కేసును సంబంధించి క్రిందికోర్టులో నడిచిన కేసుకు నేను వెల్లిపోతిని. ఇది నేడయినపుడు అచ్చట వుండెడి. ఇది నేనుకు రావలెనని ఈ నేడయినపుడు నాకు తెలియదు. ఇక్కడ నడుచు క్రాసు పరీక్ష జేయెను. ఆ సముజాయిషిలు యిక్కడనే

వున్నవి. అది సుజూరు జూను ఈ మధ్యన. ఆయనని నోటు బొక్కు యిచ్చి పోలేదని నాకు ఫిర్యాదు జేయబడ్డది. తరువాత నేను దానికి తగిన పని బూనుకొంటిని. నేను వీని మీద ఈస్ట్రోలో నున్నట్లు వాడు ఫిర్యాదు జేసినట్లు నాకు. జ్ఞాపకము వచ్చుచున్నది. ఈ కేసును గురించి గూడ చెప్పెను. మొదటి సముజాయిషిలో 14వ తారీఖు వేయబడి యున్నది. 21వ తారీఖు వేసియిచ్చిన సముజాయిషిలో ఈ కేసును గురించి గూడ వాడు కనుబరచెను. మొదటి సముజాయిషి తారీఖు 16.4.15; మూవ సముజాయిషి తారీఖు 7.7.15. 22వ తారీఖు వేసి వానివద్దనుండి నాకేమైనసమాచారము వచ్చినదో నాకుజ్ఞాపకములేదు. వానివద్దనుండి ఈమాడు సముజాయిషిలు మాత్రము వుచ్చుకొంటిని. ఆ పోలీసు జవాను యిప్పుడు తునిలో చేరినవాడు. తునినా అధికార మండలములోవున్నది. మరుచటిరోజు 8వ తారీఖున సాయంకాలం 6 ఘంటలకు మేజిస్ట్రేటును కలుసుకొంటిని. అప్రూవరు అచ్చటలేదు. నేను వెల్లివరకువార ఆమెకుగాను చెప్పింపించిరి. నేను, నలుమేజిస్ట్రేటు, అప్రూవరు మాత్రము అచ్చటవుంటిమి. అందరిని అవతలికి వెళ్లమని చెప్పబడ్డది. ఆ ఒప్పుకొని 7 ఘంటలకు ముగిసినది. మరల 7 ఘంటలకు అప్రూవరు వచ్చగించబడెను. ఇతరమైన ఒక్కొక్క కొట్టులో యిద్దరు ఖైదీలు వున్నారని ఒక హెడు కానిస్టేబులు ద్వారా తెలుసుకొంటిని. ఏప్రిలు 9వ తారీఖు మొదలు జూను కొనవరకు నలుజైలులులో మనుష్యులుండిగాని అయితే ఎల్లప్పుడును లేదు. కొన్ని కొన్ని కేళలలో ఎవరునులేదు. రాజమహేంద్రవరములో గూడ ఆమె (అప్రూవరు) పోలీసువారి బండిభానాలోనే వుండెను.

రావుసాహెబు వెంకట్రాయయ్యగారికి. పితాపురం రాజాగారి బంగాళాలో నా ఆఫీసులో అప్రూవరు యిప్పుడు వున్నది. కడచినసోమవారం మొదలు యిన్నిరోజులు నేనును అప్రూవరును పితాపురం రాజాగారి బంగాళాలో వుంటిమి. ఈ కేసుకు సాక్షులుగూడ వున్నారు. సువర్ణముఖి మొదలైన వారు నేను చేసిన ఏర్పాటుప్రకారము అందరు పరిచారకలు అచ్చటనే వున్నారు. పోలీసు సబుఇన్ స్పెక్టరు గజపతి నాయుడు అచ్చట లేడు. నేను రాజాగారి పోషణలో లేను. నాకుగాను ఒకవంటవాడు వున్నాడు. భోజనసామగ్రిలు రాజాగారికి కావు. నావంట వానిచేతికి డచ్చిచ్చి బజారుకు పంపి నాకు కావలసిన సామగ్రిలను తెప్పించుకొంటిని.

అప్రూవరును ఒకమూలలోవుంచి అచ్చట పోలీసు జవానులు ఆమెను కాచియున్నారు. ఇతరపరిచారకల నెవ్వరికి ఆమెకడకు పోనివ్వలేదు. ఆమె మంచినీర్రుము ధరించుకొనియు తలకు నూనె రాచియు వున్న కొనియు కోర్టుకు వచ్చెను. ఆమె వివరములను కట్టుకొంటే ఆవస్థ ములను కట్టుకొనిచ్చేవారము. ఆమెకు పరువువేళే వున్నది. పితాపురంలో గూడ వుండెను. మేజిస్ట్రేటు గారు గూడ మొట్టమొదట ఆమె వాటిని వుంచుకొనుటకు వుత్తరువుచ్చారు. ఇప్పటివరకు గూడ ఆమె అట్లనే వుంచుకొనుచున్నది. ఈపడక వుంచుకొను మాకు ఆమె మొదట పోలీసు ఖైదుకు వచ్చిన రోజు మొదలు తలరు. (ఆమె ఒప్పుకొనిన మరుచటి రోజు మొదలు) కానిస్టేబులు పూటకూలి యింటినుండి ఆమెకు భోజనము తెచ్చుచుండిరి. కానిస్టేబులును నేను డచ్చిచ్చుచున్నాను. ఈకేసైనతరువాత ఖర్చుపట్టి (బిల్లు)ని పంపెను. మేనెల 21వ తారీఖున "ఆకోటుకుక్క ఏమైన" దని ప్రశ్న జేయబడ్డది. పితాపురం స్టేషను హౌసు ఆఫీసరు (సబు ఇన్ స్పెక్టరు) 263 నెంబరుగల కానిస్టేబులు తాను పితాపురం వదిలినప్పుడు తన నోటుబొక్కుకు నదలలేదనియును అది మగల పంపవలెననియును తునిస్టేషన్ హౌసు ఆఫీసరుకు వ్రాసెను. తునిస్టేషన్ హౌసు ఆఫీసరు 263 నెంబరు కానిస్టేబులు తనయొక్క పుస్తకమును పితాపురములోనే యిచ్చినట్లు చెప్పెనని తెలియబరచెను. మరల 29.5.15 రోజున ఎవడిచ్చినట్లు నావని ప్రశ్న చేయబడెను. జూను 2వ తారీఖున దానిని 144వ నెంబరుగల కానిస్టేబులు కిచ్చినట్లు జవాబువచ్చెను. నెంబరు 144 గల కానిస్టేబులు ఇతనితో పనిజేయువాడు. వానికి బదులు మార్చబడినవాడు కాదు. పితాపురం స్టేషను హౌసు ఆఫీసరు ఈ నోటుబొక్కు యిప్పుడెక్కడాయని నెం 144 కానిస్టేబులును జూను 4వ తారీఖున

బ్రెన్న్ జే నెను. అదే తారీఖున (4.6.15) తేదీని 144 నెంబరు కానిస్టేబులు జవాబిచ్చెను. ఆవిషయముకు కేసు సంబంధము గలదని గ్రాంటు గారు పరీక్ష జేసెను. రావుజి వెంకట్రాయయ్య గారు యిచ్చిన జవాబు "ఇవ స్పెక్టరుచాలాముఖ్యమైన సమాచారముండు పుస్తకమును దాచివేసెను. రాజాగారి పనివాండ్లు ఇందుముఖ్యో మాట్లాడవలెనని చెప్పిరి. హెడు కానిస్టేబులు దానికి వుత్తరువుచ్చెను. కానిస్టేబులు దీనిని తన నోటుబొక్కులో వ్రాసుకొనెను. ఇవ స్పెక్టరు దానిని దాచివేసెను. దానిని రూపింధవలయునని నాకుకొరిక గలదు. గనుక ఇది దీనికి సంబంధించినదే. నెం. 263 కానిస్టేబులు 9వ తారీఖు వేసియిచ్చిన పత్రము కోర్టువారికి జాగ్రత్తపరచుచు వేసుకొనుచున్నాను. గ్రాంటు గారు "ఆ నేరములను నీవు ధృవపరచవలెను. నిరట్లు చేసినట్లయితే అపత్రమును జాగ్రత్త జేయుదురు కధ్య తరము లేదు."

జూను 9వ తారీఖుయొక్కయు 27వ తారీఖుయొక్కయు సముజాయిషిలు వానికట్ల చేవ్రాలు చేయబడ్డవి అది వానిచేవ్రాలు. జూను 9వ తారీఖున నడచిన సముజాయిషిలో వాడు ఒకదరఖాస్తును బరచెను. నేను ను విచారణ జేయుట.

డెములేదు. నేను మాట్లాడెను. అయితే

అప్రూవరు ఒప్పుకొనుటకు ముందు వుంటిని. వానిని 3.4 రోజులకొకసారి కలు

వానికి సమాచారము చెప్పి పంపడములేదు. నేను ది.

వెల్లిట్లప్పుడు దారిలో ఆయనను కలుయుచుంటిని. మార్చి 12, తారీఖున దోష్టాకోషణపత్రము దాఖలు జేయునంతవరకు నేను అతనివద్దకు వెళ్లుచుంటిని. నేరమేర్పడిన తరువాత గూడ నేను వెళ్లుచుంటిని. కట్టకడపటితడవ ఎప్పుడో నాకు జ్ఞాపకములేదు. ఈకేసు విషయమై నేను జ్ఞాపకమే చేసుకొనే. అది సందర్భము మాత్రమే. నేను అక్కడికి వెళ్లినప్పుడు కేసును గురించి మాట్లాడుచుండును. నాలొపయిది ర

క్రింద పరిచారుడు. మొదటిముద్దాయి నామీద ఏకే

గారివద్ద ఫిర్యాదు జేసినాడేమో నాకు తెలియదు. గాను నేను చెప్పిపంపలేదు. ఆమెను తిట్టులేదు. అట్లు నేను ప్రమాణముచేసెదను. నాకు క. వెంకటరత్నంగారిని తెలుసును. నేను, కేసు విచారణ జేయునప్పుడు ఆయన నాకు సహాయము జేయుట లేదు.

గ్రాంటుగారికి.

కానిస్టేబులును వాధాట్టుకుటగాను నాయొక్క ఉద్యోగబలమును జూపలేదు. ఈ నోటుబొక్కు దాచివెట్టు వారికో నేను చేరివుండలేను. వానిని గుట్టించి నాకేసు తెలియదు. నాయొక్క ఆఫీసు పనిని నేను జేయవలెనని ఈ సముజాయిషిలు పిలిచినారు. కాని నేరెందుకారణముచేత లేదు. వారు కట్టుకొన్న గుడ్డలును పడకను వురయ్యెందుకు వుత్తరువుచ్చుట జనులలో సాధారణముగ వాడుక. నెం. 263 కానిస్టేబులు ఎప్పుడు సాక్షిగా ఏర్పరచబడినాడో నాకు తెలియదు.

కోర్టువారికి

నేను కొన్నాయినిదను రావునమ్మనిదను సుదేహించితిని. ఎందువల్లనగా ఉండునా ఎట్టిమిపనివారగు గెడ్డా సాహెబు, సాపి యాకేసునకుదురుకు మునుపు వీరివద్దకు వచ్చుచుండిరి. ఈకేసైనతరువాత గూడ కొందరు ఉండునా ఎట్టిమినుండి కొందరు గూడనారులు ఈ ఆడవారి దగ్గరికి వచ్చుచుండిరి. ఇంక ఇతరకారణము లున్నవి.

వానిని కొండయ్య గ్రాంటు గారు పరీక్షించగా యిచ్చిన వాగ్మూలము.

పితాపురం రాజాగారి వివాదములో నేను మజ్లిస్ చిలికే వాడను. ఆపుల పాటు పిలికే కొటకు దీసుకొని వెళ్లువాడు నేనే. తెల్లవారి 6 ఘంటలకును, సాయంకాలం ముహూరు 5.15 ఘంటలకును నేను పాలకు తీసుకవచ్చి కొటకులోపల వుండు మజ్లిస్ కొట్టుకు చేర్చుచుండును. గోకాలకుండి పాలకుడెచ్చి మజ్లిస్ కొట్టులో వుంచుచుండును. ఆ కొట్టుకు వారమునకు సమీపమున వున్నది. జవానాలో పాలు కారలసి వచ్చినప్పుడు నడకలోకి తీసుక వెళ్లి వుంచుచుండును. ఆ నడకలోకి తెల్లనాడు కళక్తి నేర పాలకు ముహూరు 11 ఘంటలకు 1.15 నేర పాలకు రాత్రిక్తి నేర పాలకు తీసుకొని వెళ్లి వుంచుచుంటిని. ది.వానికి రెండు మారులు పాలు తెచ్చుచుంటిని. జవానాఫారాద్ద ది.వానికి 3 సారులు పాలను వచ్చి గించుచుండును. మొదటి సారి 8.15 ఘంటలకు రెండవసారి 10.15 ఘంటలకు ముహూరు 6 లేక 6.15 గంటలకు నేను లోపలికి తీసుకొని వెళ్లుచుండును.

ఒక వేళ దానిని కట్టించినా అది ఎవరికి గాని ఏర్పాటు చేసి నాలో నాకు దేలికము. పొర దగ్గర పాలకు జీవితము వాత సేతు వెళ్లి పోయింది. సాధారణముగా దానిని దానిని తీసుకొని వెళ్లుట వాడుక పాలలో విషం కలిపిందని చెప్పడంతోనే కోటలో నడిచి విషమును నాకు జ్ఞాపకముచేయవచ్చును. అది కుక్క వారంలోను ఆ కోట పాలకు 4 నాళు చేర్చితిని. తైల వారి 6 ఘంటల కొక నాళు, 10 ఘంటల కొక నాళు, 2 ఘంటల కొక నాళు, కట్టకడపటి నాళు నాయంకాలం 6 ఘంటలకు నేను మధ్యాహ్నము 2 ఘంటలకు పాలుదెచ్చి యిచ్చితిని ఏలనగా నేను యింటిలోవుండగా ఒక చేపల బట్టువాడు వచ్చి పాలుచెడిపోయినదని చెప్పెను. నాకు 2 ఘంటలకు జెప్పినదేమనగా "పొయిల గారి (రాజా గారి కొమారులు) పాలు చెడి పోయింది. కొత్త పాలు గావలసివున్నది" నేను వాటికి నడవ నకు రాగా "యిప్పుడు బోనులోవుండు కొవ్వాయి" అచ్చట వుండెను. "నీకు పాలు గావలసి వచ్చియున్నది" అని ఆమెకు నేను జెప్పితిని. నేను అట్లు చెప్పగా నాచేతి కొక భాగి కెండి గిన్నెనిచ్చి పాలుదీసుకరమ్మని చెప్పెను. నేను పొర వుండు చోటికి వచ్చిరమ్మను మాయుటకుండి నూటివచ్చితిని గనుక నేను పాలకు దీసుక రాలేదు ఆవాటికినడ నాదాలోవున్నది. గిన్నెకు తీసుకొని దుర్గకాలం వెళ్లితిని. పాలు అచ్చట కొంచెమే వుండెను. కొంచెం పాలను దీసి గిన్నెలో బోనుగాని వాటికి నడవ దగ్గరికి వచ్చితిని. ఆ నడవ దగ్గర భంగిని ఒక కట్టకు గలిగెను. నేను కచ్చిరమ్మను కొవ్వాయి అచ్చట లేచి వెళుక నేను ఒక ఘంటకు కొట్టితిని. వెళుక సుకర్మముని జవానానుండి వచ్చెను. నేను పాలకు దీసుకరచ్చివాని కొవ్వాయివద్ద జెప్పెను ఆమెకో చెప్పితిని. కొవ్వాయి వచ్చెను. ఆమెకు నేను పాలకు యిచ్చితిని. కొంచెమునైతే. అక్కడవచ్చి ఆమె వెళ్లిత తనవార నేను వెళ్లిపోతిని. నేను ఆకోవ జవానాకు తెచ్చియిచ్చిన పాలు కొత్తదిగాను ఆకోగ్గము కలగ జేయనదిగాను వుండెను. అది ఆ కోవ న పిలికిక పాలే

రావుసాహెబు జి. వి. రామయ్యగారి క్రానుపరీక్ష

కొవ్వాయి నాచేతికి గిన్నె యిచ్చినపుడు పాలకు గా వలెనని చెప్పెను. మేము మునుపటిపాటు పేరుకొన్నదని చెప్పి నట్లు నాకు జ్ఞాపకములేదు. కాకినాడలో ఈ కేసును కొద్దుకు పంపింది మేజిస్ట్రేటు గారి ఎదుట కొవ్వాయి అక్కడ వెండి గిన్నెతో నిలుచి "పాలు పేరుకొన్నది; కొత్త పాలు యిచ్చు" అని చెప్పియు చెప్పివుంటును నేను అలా చెప్పినా నో నాకు జ్ఞాపకము లేదు. అయితే ఆ ప్రకారం వ్రాసుకొన్నాడు గనుక అది జర్నలుగా వుండవచ్చు. నేను ఘంటకొట్టినదానికి జవాబుగా సుకర్మముని వచ్చినప్పుడు నేను ఆమెకు పాలకు తీసుక వెళ్లితిని చెప్పితిని. కొవ్వాయి వచ్చెను.

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

తిరుపతి చేరుట.

రాజు సర్వాంశక్రము.

తిరుపతి, జూలై 26:-నేడు సాయంకాలము 4.30 గంటలకు చంద్రగిరినూకి మోహారుబడిలో వైలుదేలి శ్రీ వెంట్లకు ప్రభువుగారు సాయం కాలము 6 గంటలకు తిరుపతి చేరి. మహాత్ము హైస్కూలు ముదిరమున శ్రీవారికి జహంగీరు ముగా స్వాగత మొసంగబడెను; తిరుపతి మ్యూనిసి పలు కవులువారోక సన్మానపత్రమును, తిరుపతి రేట్ చేయర్ల అసోసియేషనువారు మరయొక సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. శ్రీగవర్నరుగారు రా రెండు సన్మానపత్రములకు ఈ క్రింద సంగ్రహించబడిన విధముగా నొకటి ప్రత్యుత్తరము నొసంగిరి.

శ్రీవారి ప్రత్యుత్తరము.

మహాజనలారా, తిరుపతిరేటు చేయర్ల అసోసియేషనువారి సన్మానపత్రముగల గానుకొన్ని స్వల్పవిషయములుంటుండ నిచ్చునెడల, మీ సన్మానపత్రములు రెండింటియందు ప్రస్తావించబడినయంతయును సమానములే. పురవాస్తవ్యులకు ఈమహా త్రేత్రమునకు విశేషముగలదే యాత్రెవలకును గిన్నెనీరసమి నులుగుకాలమున వైద్యకోగ్య సౌకర్యములను నేర్పాటు చేయవలెనని సమగ్రము ప్రజలు పరికించి దానిని నిర్ధింప-

జేయుటకు ప్రయత్నింపబడినది. పూర్వము తిరుపతిదేశస్థా నమువారి సౌకర్యములను నిర్ధింపజేయుటకు ధారాళముగ విరాళము లొసంగుచుండెడివారు. కాని, దేశస్థానాధికారు లినకును వట్టిపదోయము నేయుటకు మానుకొనవట్టు కలెబడు చున్నది. తామట్టి వ్యయముచేయుటకు ధర్మకాస్తా)కు సారము తమకట్టి యధికారముకలదో, లేదో యని వారు సందేహించుటయే యీ మానుకొనుటకు ప్రధానకారణమని తెలియ వచ్చుచున్నది తమధర్మకర్తవ్య విబంధనాదులను తామార కారమతిధారానతముగ పాటించుట వలన, వారుతమవిధా ముకముల సత్కార్యముతో నిర్వర్తించుచున్నారనుట సుష్ట పడుచున్నది; కాని, వారి తీర్మానములను విస్మంశముగ మునిసిపలు మహాపమున కవాతరమైనందు. తరమును కొంత కలిగినది. తమధర్మకర్తవ్య విధానములను విరుద్ధము కా నుండ దేశస్థానాధికారు లిచ్చుడైన పూర్వప్రకారము మరల సాయమునకు బూతుకొనట యసాధ్యముకాదని నేను విశ్వ సింతు చున్నాను.

యాత్రాస్థలములకు సుబంధించి సమస్తవిషయము లును, అట్టిస్థలములలో నకళ్ళములకు వైద్యకోగ్య సౌకర్యము లను సమకూర్చు కనుకన వద్దములను, ఆ యేర్పాటుల కు కలయు ప్రయోజనప్రతి మాన్యులను, దానికై ప్రత్యేక మేర్పాటుపలచిడి యొకయుపసంఘమువారు ముఖ్యధిచుచు న్నారని మీకు తెలిసియుండవచ్చును. ఆయుపసంఘమువారు నిర్దమైన వెంటనే తమ నిజీకకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి పంపెదరు. అంతేకాక, జిల్లామ్యూనిసిపాలిటీల యాభ్యు క సరనియ సందర్భమున యాత్రాస్థలములకు వచ్చువారికిగాని యాత్రీకులకుగాని పన్ను విధింపవలెనని ప్రభుత్వమువారి వారి చిందుచున్నాను. ఈయలోచనలు ఫలించునెడల, మిక్కిల ములు తృప్తికరముగ నివారించబడుటకు మార్గ మేర్పడునని నేను విశ్వసింతుచున్నాను. మీ రంతపర్యంతము నేచియుండ వలెనని యాప దేశం చుట కన్న నేమియు చేయఁ బాలను. ఈ లోకుల మీయాదాయము ననుసరించి మిత వ్యయ మును పాటించుట విశేష లక్ష్యము. ఏదిధము నైనను సరే, మా నీజీవనతి యేర్పాటు సమగ్రముగ తీటి మరయొక పని నారంభించుట కవకాశము కలుగునంత పర్యంతము, ములుగు కాలముల విషయమై మీరు లొందరపడఁగూడదని నేనుప్రత్యే కించి చూచింప వలసియున్నది.

అనుపత్తికి ప్రత్యేకించి యధికముగ సాహాయ్యము చేయవలెనని మీరు కోరుచున్నాను. అట్టి వ్యయములకు మ్యు నిసిపాలిటీ భరించుటయే కష్టపాదమని మీకు జ్ఞాపకము చేయ వలసియున్నది. ప్రకృత సమయమున మీ ప్రాధాన యంగీకరింప బడట కంతగా నవకాశముండునని నేను చెప్పఁబాలను.

రేటుచేయర్ల అసోసియేషను వారికి

తిరుపతి రేటుచేయర్ల అసోసియేషను సుబంధించిన మహాజనలారా, ఇకమీ సన్మాన పత్రములో మిగిలి యున్న విషయములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చు వలసియున్నది. రెంచి మేజిస్ట్రేటుల కోర్టుకు చెక్కెను. నియోగించు సధికారము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కియ్యబడియున్నది. ఆపదనికి తగిన వారు దొరకు నెడల జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు మీ ప్రతి పాదనము ననుకూలముగ నాగించెదరు.

తిరుపతిలో తిరిగి సభ త్రైశరీ నేర్పాటు చేయుటకు తగినంత కారణము లేదని నాకు లోచించుచున్నది.

మ్యూనిసిపలు కవులన్నియైర్పాటు నియోజక పద్ధతి మీ దనియమించ బడవలెనను ప్రతిపాదనల కవులన్నియ మెంబరుల సంఖ్య హెచ్చించ బడవలె ననది ప్రతిపాదనమును సమాజముగా మ్యూనిసిపల్ కవులన్నియవారు చేయవలసినది. మ్యూనిసిపల్ కవులన్నియవారట్టి మాన్యుకావలెనని తమ దృఢాభి ప్రాయమును వ్యక్తకరించునెడల, ప్రభుత్వమువారు దానిని సాక్షాత్కోశముగ సర్వాలోచించుటకు సిద్ధముగనుండురు.

మహాజనలారా! మీరు నా నాకు తెలియబడిన వివిధ విషయములకు నేపుకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినానిని తలచెదను పురాణసిద్ధమై మనోహరముగలన్న మీపట్టణ ము సందర్శించుటలకు నాకెంతో సంతోషము కలిగినదని మీకు నచ్చుచున్నదను, మీరు కీ) వెంట్లకు ప్రభుగారికిని నాకును స్వాగత మొసంగి శ్రేయోభివాషను వ్యక్తకరించినందుకై మీకు మహాప్రార్థకముగ వందనము లుండును ను మాత్రమే మిగిలియున్న విషయములు.

తదనంతరము శ్రీవారు హైస్కూలు స్థానులకు సందర్శించి, తిరుపతి పట్టణమున బుడిగొత్తిగి, సాయంకాలము 7 గంటలకు మరల చంద్రగిరి చేరి.

స్థానిక వార్తలు

కాలయూనస్థితి:- కన్న సభికోష్ఠస్థితి 89-6 మే త్రెలు; అధిమోష్ఠస్థితి 76-9 మాత్రలు.

కీచముల వేళ్ళ:- నేడు కేపు సాయంకాలము 7-7 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలెను.

మరియొక వక్తలు:- బాండ్ల 6 సి. పి. మాధవన్న యరుగారి కోరికమీద, కి. మాధవన్నయరుగారు హైకోర్టు వక్తలుగా చేరుకొనబడినారు.

బ్యాంకు విరోధము:- ఎమ్. పి. జి. బ్యాంకు వారు నేడు సాయంకాలము 6 గంటలకు తిరువల్లి క్లౌజి సమన్వితమున గాననినోదము గావించెదరు.

వన్య పాతము:- కడవిని జనవరి 15 తేదీనుండి 18-11 అంగుళముల వాన కురిసినది. ఈ కాలము గా సుగుటు 81-59 అంగుళములు కురియవలెను.

తిరువల్లి క్లౌజి యుచున్నాము:- నేడు సాయం కాలము 6-15 గంటలకు కెల్లిట్ హోటలుగో పి చక్కెర, బి. పి. జి. ఎల్. గారు నాగరకమును మతమునుగూర్చి యుపన్యసిం చెదరు.

సంగ్రామవర్ష వర్షంతి:- ఈ ముత్తరము 4 రస్య ర్తియ నిమిత్తముక సావ్యసకసభకు ఆగస్టు 4-వ తేది సమావేశపలుపవలెనని పాటులు కోరుచున్నాను.

ఆస్తికోద్యమ సంఘము:- ఈ నెల 31-వ తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆంధ్రగృహములో ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరు వర్ణవంశస్థుత్సవము నిర్వర్తింపబడును. గా. న్యాయమూర్తి ఎమ్. బి. త్యాజీగారు రక్తగానపాఠశక్త్య ము కపించెదరు

టెలిగ్రాఫ్ నోటీసు:- గూఢకురు సాంకేతిక పదముగల తంత్రివాన్లు పంపునపుడు చిరునామాలోగాని సంతకములోగాని యుండు బ్యాంకి పేరు సర్వసాధారణ భాషలో పంపబడవలెననెడి నిబంధన విదేశ తంత్రివాన్లలకే కాని స్వదేశ వాన్లలకే గాదని తెలియజేయుబడినది.

జనన మరణములు:- కడవిని ౧౭-వ తేదీనో సంకమైనవారములో గిగు యూకోపియలును, గిగు ఈస్టిండియలును, ౧౧ మంది హైందవక్రైస్తవులును, అరమంది హిందువులును, 3౭ మంది మహమ్మదీయులును జన్మించినారు. ఈ మొత్తము ౩౬౧ మందిలో ౨౦౩ వ పురుష శిశువులు. ౧౫౮ స్త్రీ శిశువులు. వై శ్రీకృష్ణారెడ్డి వారములో మొత్తము ౩౨౫ మంది ౧౬౧ మంది మగవాన్లు, ౧౬౪ మంది యాకువాన్లు చనిపోయినారు. వీరిలో ౧౬ పౌరుగులకును, 3౧ మంది జ్వరములవలనను, 3౦ వ రక్తభేదలవలనను, ౧౦ మంది భేదలవలనను, ౨౦౭ మంది యితరకారణముల వలనను చని పోయిరి.

ద్వీపాంతరవాస శిక్షకుండి విముక్తి:- కోయిలమ్మారు నెవనున్నట్టి ముద్దయి చెల్లెట్ల గొండలమీద మానవసౌఖ్య నేరమునకు విధింపబడిన ద్వీపాంతరవాస శిక్షనైన ఉత్తమ న్యాయసాధనములో అప్పీలుచేయుడెను. ముద్దయికి, మృతి నొందినయంతిదననికినిక మ్యునుజునెడల. ఆమరునాడుమ్యుకు దొక పాతనూయిలో పడియుండెను. ఈమరణము ముద్దయి వలన నని విశ్వయించుటకు నొకసాక్షి మృతుకు "అయ్యో! అయ్యో!" అని కేకలిడుచుండగని శిల్పమును మృతునికంత స్వరముగ వాననాలు పడినట్లుక; సుతీయొక సాక్షితో మరణము జరిగినవాటిరాత్రి ముద్దయి నేరమును నొప్పకొనినట్లుకు; తరువాత ముద్దయి తనంతటనే మృతినిక శేబరమును పాత నూత్రిలో జూపినట్లుకు; వైగా ముద్దయియింట్లో నొక రక్తప్రబట్ట కనపడినట్లుకు, ఫిర్యాదములు వాదించిరి. కామ ముద్దయి యాకిధయంతయు ననుభవించును, తననే కొంతము దిట్టలుకొని కొట్టినట్లును ఆవెప్పుకలన రక్తముతో తడిసినట్లు ను మతీయొక మాదిరిగా నే సాధనమునకు ఫిర్యాదులు లు పయోగించు చున్నారనియు వాదించెను. ఆస్సెసరులు ముద్దయి కోర్టుపరు భావించిరి. కాని నెవనున్నట్టి ఆస్సెసరుల యభిప్రాయమును నిరాకరించి, ముద్దయికి ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధించెను. ఈసమాచారములబట్టి ఉత్తమ న్యాయ వేతలు ఆస్సెసరుల యభిప్రాయము న్యాయసృష్టినిరసించు శిక్ష అన్యాయ మనియు అభిప్రాయపడి, ముద్దయిని విడుదలజేసిరి.

విషయము క్రమము.

సామాన్యము:—

నాదాయము, ఒక వివాహమునకు 175 కాపీలు బెట్టుట,	2
గ్రామకలెముల నాశనమునకు,	3
మరియు, గ్రంథములు	3
వాతావరణశాస్త్రము	4
విశాఖపు వివరములు ...	4
గవర్నరుగారి పర్యటనము ...	5
స్థానిక వార్తలు ...	5
ప్రధాన వార్తలు.	6
సాంఘిక రాజ్యముల ఆర్థికస్థితి	6
విశాఖసంగ్రహము.	7
బ్రిటిషు మొదట జర్మనుల కంటే నాక్రమించుకొనుట 7-8	7-8
కీముపై నిష్పాదము ప్రయోగించుట	11
జాతీయ పట్టణములకై భీకర సంగ్రహము	1
ఇటీవలే జరిగిన విజయయాత్ర	1
సింహరాజు కాసన మంత్రిగారింట	1
జేత ముత్యములు ...	9
ప్రజాపతిగారి పర్యటనము	10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రామము ...	12-12
యధాపాదుగి నిర్మాణము	13
ఆంధ్రమాత(పత్రికలు), కలహారంప (ఇన్వెంటరీ)	11
వృత్తాంత లేఖలు:—	15
తెలంగాణ వార్తలు	15
తెలంగాణ వార్తలు	11

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1915-వ సం॥ జూలై నెల 22 వ తేది
గురువారము

సాంఘిక రాజ్యముల ఆర్థికస్థితి

విశాఖ మహాసంగ్రహము మొక్క జయప జయముల వరికామము యుద్ధము చేయు రాజ్యముల పైనికలబడును, నాకాబలమును, విమాన బలమునుబట్టి యొక ముఖ్యముగ నాధికారియును బట్టి నిర్ణయించబడునని యుద్ధతంత్రముల మతము. సైన్యములను, నౌకలను, విమానములను బోషించి రక్షించుటకును యుద్ధసామగ్రిలకును విశేషమైన ధనము గావలసియుండును యుద్ధమున జేయుచున్న రాజ్యములు ప్రతిదినమును యుద్ధమునకై చేయు వ్యయము 21,00,00,000 రూప్యములకు మించి యుండును. ఇతరవైష్ణవ మాయా దేశముల కెటులు లభించుచున్నదనియును తెలియకముందు లభించగల దనియును విచారించవలసి యున్నది. ఏదేశమునందు సువనలముత్పత్తి తగ్గునో, ఏదేశముయొక్క వ్యాపారము సాగినో, ఏదేశమునకు అప్పుపట్టినో, ఏదేశమున కాశాపదార్థములు, పాదరకుల దరఖాస్తుగో ఏదేశముయొక్క ఆర్థికస్థితి సంతృప్తికరము గాదని నిర్ణయించవలయును. యుద్ధమారంభమైన తరువాతను జర్మని, ఆస్ట్రీయ, రష్యా దేశములుదిలి ఆర్థికస్థితిని సరిగా నిర్ణయించుట కాధారములు లేవు. ఇంగ్లాండు ప్రాచ్య దేశముల స్థితి మాత్రము సరిగా తెలియుచున్నది. ఇన్ని ప్రజల రాజ్యములతో జుగులేకను యుద్ధము చేయుచున్న జర్మని దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితి మొదటను విచారించుట యుచితము.

జర్మని దేశమునందు వ్యవసాయము పరిశ్రమలు ముఖ్యము నభివృద్ధిచుచున్నవి. పరిశ్రమలకు గావలసిన సహజపదార్థము లితర దేశములనుండి సమృద్ధియగును. సహజ పదార్థములను నిర్మాణ పదార్థములను జేసి యితర దేశముల కెగురుతెలిసి కేసులు పెడును. ఒక సంవత్సరమునందు జర్మని దేశమునందు దిగుమతుల మొత్తము రెండు మి

870 కోట్ల రూప్యములు, దిగుమతుల మొత్తము 726 కోట్ల రూప్యములు. దేశాదాయము 270 కోట్ల రూప్యములు. ఒకతలకు రూ. 36 వంతున ఆదాయమును రూ. 200 వంతున వర్తకవ్యాపారము లును గలవు. యుద్ధారంభమునందు కోశమునందు నిలువ 27 కోట్ల రూప్యములుగలవు. సంవత్సరము సైన్యమునకై 91 కోట్ల రూప్యములు వ్యయముచుండును. ప్రజలందు 100 కి 37 వంతున పరిశ్రమలవలనను 32 వంతున వ్యవసాయము వలనను 10 వంతున వర్తకవ్యాపారము వలనను జీవింపుచున్నారు. సైన్యబలము, చేరగల వారందరు చేరిన, 60,00,000 మొదలు 80,00,000 వరకుండును. జర్మను దేశమునకు గావలసిన యాహారపదార్థములలో దాదాపు సగముభాగము దేశమునందు వంశీకబడు చున్నవి. జర్మనులు యుద్ధమునకేయ కృతనిశ్చయములై యున్నందున సామాన్యులు, ఆహారపదార్థములు, ద్రవ్యము కొన్ని మాసములకు బాలినంత సమకూర్చబడినవని నమ్మవలసి యున్నది. జర్మనులు యుద్ధము ఏదేనిమిది మాసములలో ముగియునని యూహించియుండురు. ఇప్పటికొక యేదైనది. జర్మనులు కూడ బెట్టిన పదార్థములు ఖర్చుపడినవనియును, నిరుటి పంట ఈయేటివంట 1916 వ సంవత్సరములో గొంతవరకు సరిపోవచ్చుననియును నాధికారియులు తలచుచున్నారు. ఇతరయొకాక ప్రాచ్య ఉత్తర భాగమును, బెల్జియమును, పోలాండునందు కొంత భాగమును నాక్రమించుకొని ఆయా దేశములందలి పదార్థములను జర్మను లుపయోగించుకొనుచున్నట్లులు తెలియుచున్నది. జర్మనిదేశమునందు దాహార పదార్థములు పుష్కలముగ నున్నచో, వానిధరలు రెట్టింపకుటకు గారాములేదు. ఇప్పుడాహారపదార్థముల ధరరెట్టింపు పెరిగినది. మరియు నాహార పదార్థముల క్రయవిక్రయభారమును పాలకులు వారిస్వాధీనమునందుంచుకొని సమయోచితముగ ధరలను నిర్ణయించుచు నవసరమునబట్టి జరుగల కంద జేయుచున్నారు. ఈనీతివలన నాహారపదార్థములు చాలినంత లేవని తెలియుచున్నది. బెల్జియమునుండి జర్మనులు 12 కోట్ల రూప్యముల నపరాధముగను 450 లక్షల రూప్యముల వంటలను పార్శ్వస్వమునను పైకొని యుద్ధారంభమైన తరువాతను జర్మనులు 1014 కోట్ల రూప్యముల నప్పుచేరి. అనుదినమును జర్మనులకు 4 కోట్ల రూప్యములకంటె నధికముగ ద్రవ్యము వ్యయముచుచున్నది ఇప్పటికి రమారమి 1500 కోట్ల రూప్యములు వ్యయమైయుండును ఈ మొత్తము భర్తీయగుటకై 301 కోట్ల రూప్యముల మారణనసరము లేన నోల్లును గవర్నరు మెంటు వారు వ్యాపకమునందుంచిరి యుద్ధారంభమునందు జర్మనిలోని ప్రధాన ధనాగారమైన రీషి బ్యాంకునందు 177 కోట్ల రూప్యములును, యుద్ధకోశమునందు 27 కోట్ల రూప్యములును గలవు. ఆస్ట్రీయాధనాగారములోని 76 కోట్ల రూప్యములును యుద్ధమునకై వినియోగపడి యుండును. వ్యయమైన 1500 కోట్ల రూప్యములకుగాను 300 కోట్ల రూప్యముల పత్రములు ప్రచురింపబడినవి. దేశమునందుండిన 281 కోట్ల రూప్యముల రొక్కములోను విశేష భాగము ఇతర దేశములవస్తువులను కొనుటకై వినియోగపడి యుండును. జర్మనుల హండిలకు 100కి 14 చొప్పున ఇతర దేశములందు వట్టము. దీనినిబట్టి జర్మనుల యాధికస్థితిని పాతకు లూహించగలరు. యుద్ధమారంభము కాగానే జర్మనుల పరిశ్రమలు పాడైనపుడు వారువానిని యుద్ధ ద్రవ్యములను జేయుటకై వినియోగించుచు పరిశ్రమించిరి. ఆయా వస్తువుల కొన్ని పరిశ్రమలు చేసినను కొన్ని పరిశ్రమలు బాగుపడు

టకును సైన్యమునకు చాలినంత యుద్ధ ద్రవ్యము లభించుటకును నవకాశ మేర్పడినది. ఆహారపదార్థ క్రయవిక్రయములను పాలకులు నిర్ణయించుటచేతను నితరులచేతను వ్యవసాయపు కనులకు జేయుట చేతను నన్నములేకను జర్మనులు మాడవలసిన కాల మింకొక యేడునకు గాని రాదని ఆధికారియులు నిర్ణయించు చున్నారు. ఈసందర్భములను గ్రహించుచు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా క్రిత ఇటులు వ్రాయుచున్నది:— “జర్మను సామ్రాజ్యమునకు స్వయంపోషణ మవసరమైనది. ఆధిక శాస్త్రజ్ఞులు తలచినంత విశేషముగ పరిదేశవస్తువులపై నాధార పడుటలేదు నోల్లు, పత్రములు అవసరమును బట్టి వృద్ధి చేయబడును. నిగతాంశముగా క్రజలద్రవ్యము సంగ్రహించబడును. పన్నులు వృద్ధిచేయబడును”

జర్మనుల 1800 కోట్ల వ్యాపారము పాడైనది. యుద్ధ మారంభమైన తరువాతను 1014 కోట్ల రూప్యముల క్రొత్త అప్పు పెరిగినది. ఇతర దేశములందు దప్పుపుట్టుట దర్ల భముగ నున్నది. అనుదినము 4 కోట్ల రూప్యములు వ్యయ మగుచున్నవి. ఆహార పదార్థము లరుదై వాని ధర రెట్టింపైనది. రొక్కములో విశేష భాగము విదేశములకు జేరినది. అయినను నాధికారియులు వలన నంత త్వరలో జర్మనులు పరాజితులగుదు రని నమ్ముట ప్రమాదజనకమని ఆధికారియులు మతము.

ప్రాచ్య దేశమునందును జర్మనిదేశమునందు వలె వ్యవసాయ పరిశ్రమలు రెండును గలవు. ప్రాచ్య దేశమునుండి యొక సంవత్సరమునందు ఎగుమతుల మొత్తము 600 కోట్ల దిగుమతుల మొత్తము 480 కోట్ల రూప్యములు. ఆదాయము 255 కోట్లు. ఒకతలకు రూ. 71 వంతున నాదాయము రూ. 212 వంతున వర్తక వ్యాపారములు గలవు. 100కి 10 వంతున వ్యవసాయమునను 30 వంతున పరిశ్రమలవలనను 12 వంతున వ్యాపార వాణిజ్యముల వలనను జీవించుచున్నారు సైన్య బలము చేరగల వారందరు చేసిన 20,00,000, మొదలు 30,00,000 వరకుండును. ప్రాచ్య దేశమునందు 4 కోట్ల టన్నుల గోధుమలను నితర యాహారపదార్థములను పండును. ఆహారపదార్థముల విషయమై ప్రాచ్యన కితర దేశములతో రాకపోకలు గలవు. వ్యవసాయము ముఖ్యవృత్తి కాన ప్రాచ్యన కిబ్బంది గలగదా. యుద్ధారంభమునందు డియును ప్రాచ్య 120 కోట్ల రూప్యముల నప్పు చేసి యుండును అనుదినమును ప్రాచ్యనకు 4 కోట్ల రూప్యములు వ్యయముచు చున్నవి. యుద్ధారంభమునందు ప్రాచ్య ధనాగారమునందు 255 కోట్ల ధనము నిలువయున్నది. ప్రాచ్య జర్మనికంటె ధనవంతమైన దేశము. ప్రాచ్య ప్రజలు మిత్రములు. భాగ్యవంతమైన ప్రాచ్యయొక్క ఉత్తరభాగము జర్మనులవశమునందున్నది. ప్రాచ్య దేశాధికారి దేశము భాగ్యవంతులగుట, జీవించుచు నితర దేశములతో కొంత వ్యాపారము జరుగుచుండుటవలనను అప్పుపుట్టుటవలనను సంకృష్టికరమగు ఆర్థిక తంత్రములనుతము.

రష్యా దేశమునకు ముఖ్యవృత్తి వ్యవసాయము. దేశాదాయము 400 కోట్లు. ఒకతలకు రూ. 27 వంతున నాదాయమును, రూ. 25 వంతున వ్యాపారాదాయమును గలదు. ఒక సంవత్సరమునందు ఎగుమతుల మొత్తము 241 కోట్లు. దిగుమతుల మొత్తము 166 కోట్లు. సైనికులన్ని తరగతుల వారు చేసిన 60,00,000 మొదలు 80,00,000 వరకుండును. యుద్ధారంభమునందు రష్యాధనాగారి మునందు 256 కోట్ల రూప్యముల ధనము నిలువ

బరోపా మహా సంగ్రామము

బిటీమయోధులు జర్మనుల కందకముల నాక్రమించుకొనుట.

రీముప్పై నిప్పుగుండ్రను పోయోగించుట.

వారాన పట్టణమునకై భీకరసంగ్రామము.

ఇటలీదేశపుల విజయయాత్ర.

స్వీడన్ శాసన మంగీకృతమగుట.

ఇంగ్లాండు

అస్సలకు సమృద్ధిచుట.

లండను జూలై 20:—దొంగతనమువారు 15 కోట్లపానుల నష్టపడినట్లు కంగీకరించుచుండెడిది. ఇందులకు కాయస్సాదా వా రేకగ్రీవముగ సమృద్ధిచెందిరి.

ఖర్చు తగ్గి చుట

సంఘము సేర్పరచుట.

దేశపరిపాలనమున కయ్యెడి వ్యయమునం దెంతభారము ఖర్చు తగ్గించవచ్చునో కన గొనట కొకసభ యేర్పాటు చేయ బడెనని ఆస్పీక్టర్ గారు కామన్స్ సభలో జెప్పిరి.

ఇండియా దొంగతనమువారి శాసనము.

లండను జూలై 21:—ఈ శాసనము పార్లమెంటు ప్రజల సభా మందిరమున మూడవ సారి చదువబడెను. అందరు నామోదించిరి.

యున్నది. రుప్యకేంద్రపరకును నెంత వ్యయమైనది యును ప్రచురితమైన లెక్కలు కనుమీచవు. రోజు నకు 3 కోట్లరూప్యముల చొప్పునను లెక్కించినను 1000 కోట్ల రూప్యములు వ్యయమై యుండును. రుప్యాయందు పరిశ్రమలు విశేషముగ లేనందున వ్యాపారము తక్కువ. ఆహారపదార్థములకు కొద్దువ లేదు. కాని వ్యాపారవిజృంభణము లేనందున సంపదలు తక్కువ. రుప్యాయందు వలయునంత సైన్య నివహములు గలవుగాని యుద్ధద్రవ్యములు సంపదలు చాలినంతలేవు. ఇవిమిత్రమండలి? జేరిన యొంగ్లేయుల సహాయము వలనను ఫ్రెంచివారి సహాయము వలనను రుప్యాకు లభించవలసి యున్నది.

ఆస్ట్రియా హంగరీదేశములందు వ్యవసాయ ము పరిశ్రమలు జీవనాధారములు. అందు వ్యవసాయము ముఖ్యము. దేశాదాయము సంవత్సరమునకు 315 కోట్లు తలబడితి కి రూ. 65 వంతున నాదాయమును రూ. 70 వంతున వ్యాపారాదాయమును గలదు. ఒక సంవత్సరమునందు దిగుమతుల మొత్తము 219 కోట్లు; ఎగుమతుల మొత్తము 177 కోట్లు. సైనికు లందరును జేరిన 22,00,000 మొదలు 30,00,000 వరకుండురు. ఆస్ట్రియాకు సైనికులలోపము లేదు కాని ద్రవ్యలోపము, ఉత్పాదలోపము గలదు. ఈరెంటిని జర్మనులు పూర్తి చేయుచున్నారు.

ఇటలీ దేశమునందు వ్యవసాయ పరిశ్రమలు గలవు. దేశాదాయము 160 కోట్లు తల బడితి రూ 49 వంతున నాదాయమును రూ 05 వంతున వ్యాపారాదాయమును గలదు. ఒక సంవత్సరమునందు దిగుమతుల మొత్తము 216కోట్లు, ఎగుమతుల మొత్తము 172 కోట్లు. సైన్యమంతయును చేరినపుడు 17,00,000 మొదలు 20,00,000 వరకుండును.

యుద్ధమునందు బిటీమసామ్రాజ్యము చేరుటవలన మిత్రమండలి రాజ్యముల కార్థి విషయము నందు లోటుపాటులు తగ్గి బలము గలుగుచున్న విధము, జర్మనుల యార్థికబలమునకు దౌర్బల్యము గలుగుచున్న విధము వేరొక వ్యాసమునందు విశేషము గాగలదు.

శత్రువులతో వ్యాపారము చేయుట.

చేపచట్టము.

లండను జూలై 21:—ఎగురుతి దిగురుతి విషయమున యుద్ధకాలమున దొరతనమువారికి విశేష హక్కుల నొసగు చట్టములలో రెండవ చట్టమును కామన్స్ సభవారి మోషించి. సయాము మొదలగు దేశములందలి వారు శత్రువుతో వ్యాపారము జేయునంద నిష్పందించుటకై యీ చట్ట మేర్పడెనని తెలిపెడిమాట్ గారు చెప్పిరి. శేక్ గార్బుల్ డెన్బరి. విదేశములకున్న బ్రిటీషు పాలితులు శత్రువులతో వ్యాపారముజేయ బలలేదు. అయినను వ్యవశయములో బ్రిటీషుపాలితుల కట్టి నిష్పంధములేదు. ఈ చట్టము మూలమున బ్రిటీ యవంగతము తొలగింపబడెనని నమ్ముచున్నాను

జర్మనీవారి యుద్ధపుటోడరు ముంచుట.

లండను జూలై 21:—జూలై 2 లేదీని బాల్టిక్ సముద్రమునందు పోమ్మెర్క్ అను జర్మనీవారి యుద్ధపుటోడరై లాస్యజోను ప్రయోగించి ముంచినవారు కమాండరు మాక్స్ హర్ట్ గారు కామన్స్ సభలో డా|| మాక్స్ మారాగారు నుడిచిరి.

గద్దము కింపెనీవారికి జుల్కానా విధించుట.

మాంచెస్టరు జూలై 20:—శత్రువులతో దూడకర్తము నెరపినందులకు గద్దముకింపెనీకి పెక్కుటోగిచ్చు అర్థ స్పీక్ డ్యూక్ గారికి 50 పానులు జుల్కానా విధించిరి. అప్పీలు చేయుటకు సెవివ్వబడెను.

జర్మనీవారి నూతన విమానములు.

లండను జూలై 21:—కామన్స్ సభలో జర్మనీవారి నూతనవిమానములూర్పు చర్చ యుత్సాహముగ జరిగెను. ఈ విమానములందు చిన్న ఫిరంగులకంటె పెద్దఫిరంగు లున్నట్లు తెలియలేదు. అవి మునుపటి విమానములకంటె యుపయోగ కారులుగ మండకపోవచ్చునని టెన్సింటుగారు శభితులకు తెలిపిరి.

ఇతర దేశములకు పోవువారిని తీసికొనిపోవుచున్న యోడకు నిషేధించుట.

లండను జూలై 21:—డక్టరు—చెస్లాప్స్ ముగి ఆఫ్ఫీరియా, 800 మంది ప్రయాణికులతో పోవుచుండెను. డక్టరునకు తూర్పున నానాక 80) మైళ్ల దూరముననుండగ దానిలో నొక భాగము మండుచుండెను. 150 మైళ్ళ దూరముననున్న ఒటాకి అనునొకకు మండుచున్న యోడకుండి వారువారలవచ్చెను. ఈయోడ చెస్లాప్యాడ సహాయమునకు పోవుచున్నది. చెస్లాప్యాను దీనికదురుగ వెళ్లుచున్నది.

జర్మనీ, డచ్చివారి తటస్థతము.

లండను జూలై 20:—జర్మనీవారు డచ్చివారి తటస్థతకు భంగము కలుగజేయలేదు. ఏలనన డచ్చివారు, బెర్లియనులవలె గాక నిజముగ యుద్ధముతో జోక్యములేకయుండిరి. ఇంతే గాక ప్రక్కనున్న డచ్చివారు తటస్థముగనున్నయెడల జర్మనీవారికి తేవుము. అవి విస్ఫుట్ చచ్చులుగారి ప్రసంగమునై వ్యాఖ్యానముచేయుచు నాడుద్యోగి అను అర్థాధికారపత్రిక వ్రాసెను.

ఫ్రాన్సు

బిటీమవారు శత్రుకందకముల బ్రవేశించుట

లండను జూలై 21:—చాలాహూగ్ గద్ద నొకనందు గని చేర్చి శత్రుకందకములలో 150 గజములపొడవు వరకు బ్రవేశించి బలపరచితిమి. బిటీమవారు 17 ఖయీలవట్టు కొని. వీరిలో నిద్దరుయద్యోగిగమును 4 పొట్టిఫిరంగులును గలవ; ఫిట్టుహున్న ఫ్రెంచిగారు దెప్పుచున్నారు.

రీముప్పై నిప్పుగుండ్రను పోయోగించుట.

లండను జూలై 21:—పారిసు అక్కడక్కడభీకరముగ యుద్ధములు మాత్రము జరిగెను. రీముప్పై నిప్పుగుండ్రను పోయోగించుటవలన ప్రజలలో నశేయము నుడచిరి

ఫ్రెంచి వైమానికులు.

విశయిలేన్ లెన్ హట్ గా టెల్ గ్రద్దనున్న మందు గొట్టుమిడినను వైదిక గృహములమీదను సోమవారమునాటి రాత్రి ఫ్రెంచివైమానికు లొక గాలిచావలో బోయి 28 బాంబులను వేసిరి.

బాంబులు వేయుట.

పేరిస్ జూలై 20:—ఆల్బేలో నున్న కొల్కారు అను ఇరుప వారిస్థానముపై 60మానములు 1100వై నబాంబులబడినెను. అందుచేత చాలనష్టముగలిగెను. బాంబులు పట్టణములోగూడ పడెను. సోదీగ్నదక్షిణమునకున్న భాలింజిజక్కావన్ పైని వేరొక 4 విమానములు బాంబులువేసెను. 48 గుండ్రులు పడిరి

యుద్ధరంగమున వినోదము.

లండను జూలై 20:—ఫ్రాన్సులో అంగ్లేయుల ప్రధాన స్థానములోనున్న రూటర్ విలేఖరి యిట్లు వ్రాసెను. ఫిరంగులు వేల్పు ప్రిదేశమునకు సమీపమున నున్న ఒక చిన్న పట్టణములో నొక వింతపంగలి జరిగెను. పటాన్ తటాలములోనుండు బాకాలనూచారు మేరించిరి. అందుచే పట్టణములోనున్న వారందరచ్చటికి పోయిరి. ఆయాకలోఇద్దరు వైసికోద్యోగియులు గూడ నుండిరి. ఇ బాకాలనూచారు "మాస్కెటెన్" అను గీతమును పాడునపుడు ఫ్రెంచివారి కందర కపరిమితానందము కలిగెను.

విమానయుద్ధము.

లండను జూలై 21:—ఇలియము ముర్రెలు ఆశురభ్యాసారి విమానమునకు 3 జర్మనీవారి చిన్నచిన్న విమానములకును ద్వంద్వయుద్ధము జరిగెను. ఈయూడిటిలో నొకటి కుద్రముగ పొడయ్యెను. అన్నయూ ఓడి పోయెను రుప్యవారి విమానము తిరుగ ప్రధానస్థానమున జేరుకొనినది. గుండ్లు దూసి కొనిపోవుటచేనచ్చటచ్చట ఆవిమానమునకున్న ముఱుపడెను.

మరాఠువారి ప్రకటనము

లండను జూలై 21:—పేరిస్—మధ్యాహ్నమున వెలువడిన ప్రకటనములు రాత్రులలో ఫిరంగుల కాల్పులు, ఆప్రిమానె అడవిలో జన్మములు రెండుసార్లుపడినది ఓడిపోవుట ముఖ్యం శములైయున్నవి. అప్పటిపెట్టెలోనున్నతూర్పుననున్న కొండల ఫ్రెంచి వా రెడిరిం చుట తక్కినవాటికంటె ప్రాముఖ్యతాన వహించినది ఇందువలన జర్మనులు తమ రక్షణమునకై సిద్ధముచేసుకొని యుంచిన కందకములకొన్నిటి ఫ్రెంచివారు పట్టుకొనగలేగిరి. తరువాత క్రెస్టలింజోకి కొంతదూరమునకు రాగలిగిరి. ఫ్రెంచివారి వైమానికులందరు కలసి మట్టకొనిరి. 81 మందికాంప్లాన్సు జంక్షన్ పై బాంబులువేసిరి. 8 పెద్ద బాంబులను, మరికొన్ని చిన్న బాంబులను ప్రేషనపై వేసిరి. ఎడిరిం పవచ్చినచుగ్గురులై మానకులు వారిదాటి కాగలేకపారిపోయిరి. తరువాత 2 ఫ్రెంచి విమానములు మరల, కొల్కారుగద్ద యనుప దారిపై పెద్ద బాంబుల వేసెను. 8 పెద్దబాంబులు కమ్ములపై బడెను.

ఇటలీ

పోవువారి ప్రకటనము.

జర్మనీదేశమును యుద్ధపుటోడరుతో మట్టడించి మార్గముల నరికట్టు టునువ్యామును విలాపెప్పడుననలేదనియు ఇటీవలి సంభాషణను జరుగలేదనియు పోవువారు వ్యయముగ వ్రాసి యున్నారని ప్రాన్సులోని యొక మతపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇంతలకు పత్రికములు గూడ పోవువారు యజువు పరచి యున్నారట.

విశాంజొరంగమున యుద్ధము.

లండను జూలై 21:—కొము—విశాంజొరంగమునం దెల్లడలను ఇటలీవారు మట్టడి సలిపిరి. కార్మిక్లతో భూమిపై మరకొన్ని కందకముల నాక్రమించుకొనిరి. మరి 500 మందిని ఖయీలగుగ నొడిరి. రాత్రియంతయు యుద్ధము జరిగినది. శత్రులెదిరింప వారిని తిరిమివేసిరి.

రహస్య

హైద్రాబాద్ నుండి శత్రువులు ముందుకు వచ్చుట.
లండన్ జూలై 21:— హైద్రాబాదు, 19 తేదీన హైద్రాబాద్ ప్రాంతమున శత్రువులు ముందుకు వచ్చుచున్నట్లు యుండి నోవోజియార్ డైలీ న్యూస్ కోంపెనీయన్ ఫిరంగులు శత్రు సేనల ప్రభుత్వముల వారి హతమై విన. సోల్ ప్రాంతమున ఆస్త్రియాను జర్మనీవారిని గలసి యెప్పటికైనీ యొత్తిడి చేయుచున్నాడు, అది దొరికినవార తెలిసిరి.

హైద్రాబాదును బట్టి ప్రయత్నము.

యధ్యక్షుల శత్రువులను గుండుట.
హైద్రాబాదు జూలై 21:— ఈ సంగ్రామమునందు హైద్రాబాదు జరిగిన యధ్యక్షులలో కల్ల గొప్ప యధ్యక్షులు జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వమున నీ సేనలందు జర్మనీవా రెక్కువగు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. కాని వారికి వచ్చు విశేషముగ గలుగుచున్నది. రహస్యవారు అకటాల ప్రదేశములందు జర్మనీవారిని వెకక గొట్టుచున్నార నోవోజియార్ డైలీ న్యూస్ కోంపెనీ ఆస్త్రియా లెంకొటోవరులను యధ్యక్షుల వరుస కేసుగ నారానది వెంటనే జల్లాల ఆలియన్స్ ముఖ. ఎల్లెక్, భోములకు దక్షిణమునకు క్రాస్తూటాయ ను వై ప్రదేశము స్వాధీనమొనరి స్వాధీనమును.

జర్మనీవారు వెబ్బిహారుముఖను పాలిరి యను గ్రామమున బట్టుకొనిరి (బ్రెటింగిరి). దక్షిణమున నితరప్రదేశములందు గుహ్యవారు శత్రువులను వెకక గొట్టిరి. ఆస్త్రియా లెంకొటోవరుల హైద్రాబాద్ సైన్యమునందలి వెకక భాగ మతి శత్రువులతో భోరెన పిదప ప్రతీకారము గావించిరి.

లండన్ నుండి భోములకు బోవు నిశపదానికి దక్షిణమున నో రిటిక్రముగ జరుగుచున్నది. రోజులయొ రహస్యవారు జూలై మాకెన్ గాని సైన్యము వెబ్బిహారుకాని లెల్ల వారునపుడు జర్మనీవారు క్రాస్తూటాయ అచ్చట శత్రువులములను వశపరుచుకొనిరి. క్రాస్తూటాయ భాగమునందు రహస్యవారు, జర్మనీవారు తీవ్రముగ వైబడ వెకక గొట్టిరి.

ఆస్త్రియా వారు నోవోజియార్ డైలీ వారి గట్టు క్రాస్తూటాయ ఆస్త్రియానునకు యొక గ్రామమున బివేరించిరి. ఇందలను రహస్యవారు తమ రెండవ స్థానము వరకు వెకక గొట్టిరి. తూర్పు నందు ఫిరంగులు తోడ్చుచుండ ఒకే మొత్తముగ శత్రువులను బడిన వెకక గొట్టిరి రహస్యవారు శత్రువులను కండకములనుండి తరిమిరి. నీర్లు నది మీది స్థానముల నన్నింటి రహస్యవారు నిలిపికొనిరి.

జనరల్ వాక్ హిందెస్టర్.

లండన్ జూలై 21:— నీలియన్ కేట్లె లండన్ 6 విలే ఖరి నిన్నటి దినమున యిట్లు వెల్లెను. జనరల్ వాక్ హిందెస్టర్ గారిని గురించి యిదనలో తెలిసినవియు లుల శత్రువు నమ్ముటలేదు. ఈతడు ప్రస్తుతమున తూర్పు రంగమున జరుగుచున్న యధ్యక్షమున సడవుచున్నాడనియు ఉత్తర భాగమున నున్నాడనియు తెలియుచున్నది.

జర్మనీవారి ప్రయత్నములు హైద్రాబాద్

నిజానికినిదాచుట.

అహ్మద్ జూలై 21:— పయోనీరు ప్రతీక కిట్లు ప్రతీకముగ తంలివారనచ్చెను. శత్రువులు ముందుకుపోయిన ప్రజలలో సమంతుష్టిలు గలను ఉద్దేశముతో రహస్యమునకు జర్మనీవారి ఉద్దేశముల తూర్పురంగిల్లిరి తరుకనుకూలగు రీతిని అధికముగ గాని, కొడిగ గాని మార్చి వెళ్ళుచున్నారు.

హైద్రాబాదులోని ప్రజలు నిరుత్సాహములు

కాకుండుట.

లండన్ జూలై 20:— జనరల్ వాక్ హిందెస్టర్ బర్గు గారు తమ్మిరించి హైద్రాబాద్ ప్రజలు నిరుత్సాహముల కాక యవ్యతల దక్షిణసోలండులోనుండి ఉత్తరమునకు వచ్చుటలు చేయలేకపోవుటచే జర్మనీవారిదిగతు (సలిసెన్ యుద్ధమంత్రములన్నియు సఖమైన సాగినవని వారు చెప్పుకొనుచున్నారు. రహస్యవారు లెల్ల వారు ఎల్లెక్కు దక్షిణమున సడిచుచున్న కొన్ని బలముల స్థానముల నెదిరించుట జనరల్ మేకెన్ సే గారి సేన విశేషముగ సరిచినది. ఇక రహస్యములో ఒక సడిచెను మెంటెన్ అడవినుండి జర్మనీలతోమిశేసిరి. ఇట్లు చేయుటచే మేకెన్ సేనగారి సైన్యము వెకక భాగమునకు వారు భీతిని గొల్పుచున్నారు.

అమెరికా

నాకాముట్టడి

అమెరికావారి జవాబు.

లండన్ జూలై 21:— వాషింగ్టన్— తాము జర్మనీ వారి కంపనకు జవాబులు (వెసిడెంటు విల్లు గారును మంత్ర వర్ణమువారు నామోదించిరి.

పార్సీకము

బుజుర్ రంగము.

అహ్మద్ జూలై 21:— బుజుర్ రంగమున సైన్యము లన్నియు విశేష శ్రేష్ఠముతోనున్నవి అవి బుజుర్ రంగమునకు విశేష శ్రేష్ఠ ప్రతికట తెలియజేసెను. ఉత్తరముననుండి శత్రువు లొక వేళ వచ్చునెడల వారింత వేగము రాజాలగు. దానికిని ప్రస్తుతము పని జరుగుచున్న ప్రదేశమునకు నడుము 6 బలపరుడైన స్థానములను.

దక్షిణహిందూస్థానము

శ్రీగయ క్షాయ గారు

లండన్ జూలై 21:— కర్నాటకమునుండి శ్రీగయ క్షాయ గారు, శ్రీ మహారాజు గారు శేషటి పాముకాల మిచ్చటికి వచ్చురు. వీరికి వి. పి. మాధవరావు గారు స్వాగత మొసంగి, శివహరము వీరికి లెంకొటోవారు తమ మందిరమున విందోసంగుదురు. ఈ విందుకు తంజావూరు రాజపుత్రులకు, కొల్లెం గొడెరాజు గారు వారి కుటుంబమును పాపవాదు జయించారు గాని నాహ్మనింతురు. గయ క్షాయ గారు మహారాజు వారి భవనమున శివహరమునకు నుండి పూజామార్గమున బోరావట్ల వెళ్ళుచు. మార్గమున బల్లారి జిల్లాలోనున్న హంపితిల ప్రదేశముల మాడబోవుచు.

లెల్లి గ్రాఫు నోటీసు.

మదరాసు జూలై 21:— విదేశములకు పంపెడి ఫర్లు లెల్లి గ్రాములకు సమపాదుములు (1) అంకెల సమపాదుములు క్రింద సంతకముగా వ్రాయవచ్చును ఎట్లగు అయిదువందల యిరువదేడు అనుటకు 527 అను సంకెలు వేయవచ్చును 15 అక్షరము లొకమాటక్రింద నీయంకెల విషయమున లెక్కించబడును. (2) 8-10 5-8 మున్నగునవిగాడ నిటులే లెక్కచూడబడును.

జయిలులో నుంచి తప్పించుకొని పారిపోయిన

వానిని పట్టుకొనుట.

లండన్ జూలై 22:— హిందూ పూరు పోలీసు వారు నిన్నటి దినమున చిగ్ వెకటరముల అనువానిని పట్టుకొనిరి. ఇతడు ఇటీవలనే జయిలునుండి తప్పించుకొని పారిపోయెను. అందుచే నితనిని పట్టుకొనవారికి వారు 100 రూపాయల ఒప్పుమాన మిత్తురుమాడ ప్రకటించిరి. దేస్ నార్, లెంగు పూరు సేలముగల తాలూకాలో దొంగతనములు చేయుచుండెడివాడు. ఉన్న పాటున పట్టుకొనకందులకు వారంటుకొరకు దరఖాస్తు వెట్టిరి.

బొంబాయి.

క్రిక్ షేపులగు మానసియులు కెప్తరు వచ్చుట.
ఎల్. గ్రహముగారి ఆత్మకౌంతి ప్రార్థనము.

బొంబాయి జూలై 21:— క్రిక్ షేపులగు గ్రహము గారి ఆత్మకౌంతి ప్రార్థనము వేడుపాయంకాలము క్రైస్తవ చాలమున జరిగెడి. బొంబాయి రాజ్యాంగ కార్యనిర్వాహకసభలో సభ్యులగు మానసియులు డబ్ల్యూ. డి. మెర్సెట్ గారును శ్రీకర్నూరు గారి స్నేహానందరూపుల ముగ్గురును నాకాదేశ, నైతిక ఉద్దేశములు గ్రహము గారితో సంబంధము గల అన్ని తరగతుల ప్రతిభలును వచ్చిరి.

మరణము.

బొంబాయి జూలై 21:— ఈరోజు సాయంకాలము రంగంబులకు భోజనము చేసిన ప్రముఖుడగు గొల్లెభాగవాయి మిహిరాలిదాయ సి. వి. ఇ. గారు కొలాబాలోనున్న తమ మందిరమున చనిపోయిరి. ఈయనకు 45 సంవత్సరములు వయస్సు. బొంబాయి చట్టనిర్మాణ సభలో నితన మహమ్మదీయ సంఘమునకు ప్రతినిధి. నితడు బొంబాయి పాలక సంఘమువారి కాశ్వత సంఘమున కధ్యక్షుడుగా నుండెను. 1914 సంవత్సర

మున బొంబాయి మెట్ గానుండి. వీరు గొప్పకర్తక వ్యాపారమును చేసెదరుమండి. ఏషియాటిక్ పెట్రోలియా కంపెనీతో, డబ్లిము యల్ గ్రహం అందు కంపెనీతో సంబంధము ఉండెను. వీరికి మహమ్మదీయుల విద్యార్థివృద్ధి జనన సంతోషము. మహమ్మదీయ విశ్వ విద్యాలయము నేర్పరుమటకు వెళుక జరిగిన సూచనలకు వీర మితోత్సాహముతో గౌరవించిరి. ఈయనకొక కుమార్తెయు, నిరువురు కుమారులును ఉన్నారు. శత్రు యాయన కళేబరమును ఉదయముక పూడ్చి వెట్టుదురు.

ముల్కాను

లెల్లి బుడిలో నుండి లుపాసానులను హరించుట.
ముల్కాను జూలై 21:— రిజిస్టరు చేయబడిన సరుకులు (ఉత్తరములు బంగిలు)కు సకరునుగల 7 టపాసంబలను అందరనునండి పాకపట్టును వెల్లె లెల్లి బుడిలోని టపాస చేరి బండినుండి ఎక్కో హరించిరి.

కలకత్తా

అరెస్టును తీర్చుకొనించినందులకు శిక్ష.
దక్కన్ జూలై 21:— ఒక క్రిమినల్ కేసులో సమాప్తి పూను సబుడివిజన్ మేజిస్ట్రేటు గారు తీర్పునిచ్చిరి. నందిని యుక్తాయమునకు చెందియున్న ఫింప్ అనునాతడు అరెస్టును తీర్చుకొనెను. అందుచే నితడు ఇండియన్ పిల్ కోర్టు 225 శ్లోకక్రింద నేర్పడుచు నియమింపబడి కోర్టు ముగియునకు కారాగారవాసమున, 1000 రూపాయలు జరిమానాను విధింపబడెను.

తండ్రి సాత్తుకొరకు కొమార్తె దానాచేయుట.

కలకత్తా జూలై 21:— తేలు జాన దేవిద్యును పట్టుకు గారు పీఠావ్రాసిరి. ఆపీఠ ప్రకాశము తరకు రావలసిన సాత్తుకు గూర్చి ఆయన కుమార్తె ఇరికమేరీ పీఠునుకన్న ఆసాత్తుకు పరిపాలకురాలుగానున్న సతతి తల్లిదండ్రుల జారీయ ఎమిలీ లాయును విల్లును గారిమీదకు 2 గురు జూరీలు దానులమీదకు దానాచేసినది. న్యాయమూర్తి చావరి గారు వాడి కనుకూముగా తీర్పుచేసి వాడికి ప్రతివాదులు రు 838 యు ఇచ్చుకొనవలసినదనియు తక్కిన ఇద్దరు మైతరబాలికలకును ఇవ్వవలసిన రు 1900 యు ఆట్టానలవద్ద ధరానగా నుంచవలసినదనియు నాజూపించిరి.

సిల్వారులో వరదలవలన వృష్టుము.

కలకత్తా జూలై 21:— సిల్వారునుండి యొక విశేషములు తెలిసెను. “ఈజిప్టులో నింకన్న హెచ్చుగ వరదము వచ్చెనుగానెను. సిల్వారు పట్టణముకు కొన్ని రోడ్ల మీద 4 అడుగుల నీరు పారెడి. రైల్వేలకును కర్షకతరము కలిగినది. ఉత్తర కాచార వర్షతములలో కరువు కలిగినది అచట కాటక బాధ కలుగుటచే ముటకు సిల్వారునుండి హెచ్చారు. వరకు కొండలమీదుగా చియ్యమును పంపుటకు ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులను చేసిరి. కాచారలోని సిల్ హెచ్చులో వృష్టుము కలుగును జూన్ నెలలో 9.1 వరదవలన నిదివరకే వరిచేటకు చాలనప్రము. రాజున్న వరిపంట చాలపోవుట సిద్ధాంతము. సిల్వారు వరద వడిగా తీసిపోవుచున్నదని తెలిసినది. వరద తగ్గినది 2.8 రోజులలో నది మామూలునీతికి వచ్చును. వరదలు తీసిపోయినవరము వరదల వలన కలిగిన వృష్టుము పాధ నిలచి యున్నదనియు కలకత్తాకు నిన్న తంలి వార్త వచ్చెడి. వరద ఎంత వడిగ వచ్చినదో అంతకన్న నెక్కువ వడిగనే తీసిపోవుచున్నదని తెలియుచున్నది. వరదలువచ్చునని ముందు జాగ్రత్తపడినవాకి పాధకలుగను. తక్కిన వారందరి కిరచాలనప్రము కలుగును మరియొక విశేష ఇట్లు తెలిసెను. వరద సారంభమున కలిగిన లక్షిపురముజిల్లాలో ప్రమాణము చేయుచుంటిని. ప్రమాణము చాల కష్టము గానుండెను. చాల కంటెన లిదవరకే కొట్టుకొని ముగ వృష్టుము లధికముగా మరి యుటవలన నమలు పొంగియుండెను. సీతకాలపు బాబులన్నియు నీటిలో మునిగి యుండెను. నేను అమిగోడుకు వెళ్లితిని. మూలీకి వెళ్లి పడర వచ్చునకు నేనచట నొక దిన మాగవలసి వచ్చెడి. పిల్లలలో మెయిలుబండి కందించుటకు వెళ్ళుటబండ్లు వచ్చుననియు ఈనాడే మీరు ప్రయాణము సాగింపవచ్చుననియు వారితగిలిపిరి. గాని, వెళ్ళుట బండి రానేలేదు. మిక్కిలుబండి రావడమే ప్రజలకు మితిలేని యానందమును కలిగించెడి. అదియుకచ్చి జంక్షనులో 4 1/2 గంటలూగి సాగి వెళ్ళెడి. సరుకులను ప్రయాణికులను దూరమీదుగా పంపించవలసి వచ్చుటచే లెల్లి నే యుద్ద్యగు రందరము చాల శ్రమపడుచున్నాడు.”

ప్రాగ్భూతి కేసు

క్రిష్ణానది జూలై 20:- నేను ప్రాగ్భూతి బందిపోటు కేసు విచారణ చేయబడింది. ఫిర్యాదులలో పోలీసు నూటొంబై డెంటు గానూ బాప్తా గుండ్ల చెప్పింది. నేను మొదట 3 వ తేదీ సబ్విజిల్ ఆఫీసరు గారిని గూడ బాలగాజి వెళ్ళితిరి అచట ఇన్స్పెక్టరు (పిరూవాధి దాను గారిని కలుసుకొంటిరి. బందిపోటు దారు లొకరు పడమరగా వెళ్ళిరి అయిన చెప్పిరి ౧౨-౨౦ తేదీ ౧౨.3౦ గంటల వరకు నేను కలకత్తా వెళ్ళితిరి. అచట పంకసానీయరు వానియరు కలుసుకొంటిరి కాస్తే బియ్యం గానూ కలుసుకొంటిరి రామసుకులతో నాకు మహాత్మ్యము కుండెను. నేను కనిస్తే బును కలుకాల్సేమనవద్ద వదలి మహాత్మ్యము నాతో గూడ నుత్తరముగ పదివరకు తీసుకుని వెళ్ళితిరి రైలు బండ్లను కనిపెట్టుటకు ఏర్పాటుచేసితిరి

దెర్బాగా రైలు స్టేషనుమాస్టరు ను రేపుద్రవాధి చక్ర వర్తి గారిటుల చెప్పిరి ఏప్రిల్ ౨౦ 80-వ తేదీని రాత్రి 8 తేదీ 8-80 వరకు నోకతంతివాద సంప్రదించు నాకే లేఖరల్పించి. అని ఆయనచెప్పి ఆలేఖన గురించి చెప్పెను.

కలకత్తా నువల దొంగతనము

కలకత్తా జూలై 21:- బిర్మన్ నాథులలో డ్రామలు కంటే నోకతంతివాద కలకత్తా తూర్పుబంగాళ ప్రజల లన్నిటి నేలుచున్నది. ఈసారి యీక్రింది కృతాంతమున తెలియగలదు. 14 సంవత్సరముల వయస్సుగల యొకమహాత్మ్య దీయబాలుడు 2½ శేర్ల బియ్యమును దొంగిలించెను. నేరముపై నారాయణ గంజ్ మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుట నిలంపబడెను. దరవాడు తన నేరము నొప్పుకొనెను గాని గణకపాలకులైన తనతండ్రియు, అన్నయ, జమ్మిపట్టచే 8 గురు మనుష్యులు తిండిలేక ఉదవాసములు 5 రోజులుగా చేయుచున్నారనియు, ఇక మరవాసములు చేయలేక తా నెట్లు దొంగిలించితినియు నాబాబుకు చెప్పెను. మేజిస్ట్రేటు గారాబాలునికి కోర్టు ముగియునరకు ఖయరుతుకు వేరిరి.

పంకదేశ పంటలపై

కలకత్తా జూలై 21:- 19.7.15 తేదీన అంతమయ్యే వారమున దాల్చిలింగు జాల్ పెహూరి జిల్లాలలోన, మిమెన్ సింగు జిల్లాలో కొన్ని శేవులల లాను సకాలమున వర్షించి నది. తక్కిన ప్రదేశములలో కొన్నిటియందు వాన మితము గను, కొన్నిటియందు తక్కువ గను నున్నది. వరి ఊడులకును, పొలములలోని వైరలకును పశ్యుల బంగాళములలో ముఖ్యముగ, విశేషముగ కర్షణ మనవరమై యున్నది దక్కా జిల్లాలో ఉష్ణులతి తీర్థముగ నున్నది. పొలములలోని క్యర సాయ మొకరితర బాగుగ నేరున్నది. జనుముతోత దానిని నీటితో తడిపిపెట్టుట ఇంకను జరుగుచున్నది. వరికోతలు, తీతాకాలపు వరిని ఊడ్చుటయు జరుగుచున్నది. రాజా పూరు తాణాలోని యాకస్మిక్ వరదలు వీరిని, జనుమును మంచి నాటికి వచ్చుచును కలగజేయుచున్నవి. పశువులకు నీరును గడ్డియు కొరతయవుచున్నది. నాటి కేవిధమైన జమ్మిలు గాలేదు.

దేశరంజి జిల్లాలో వర్షము యంత్రకాలమున ప్రారంభించినది. అంతచే సప్తమ కృద్ధియగుచున్నది. పికోజిపూరు, భోలాల స్థితి బాగుగ నే యున్నది గాని పుట్టు భారతి పంటల పీతి తృప్తికరము గనుండలేదు. వరువులకు నీరును, గడ్డియు సమృద్ధిగనున్నది. నాటికి కొంగములలేవు.

టిప్పుగ జిల్లాలో తడిమి అధికముగనున్నది. అసమితమైన వరదలు వైరల క్షయంపము కొంతమట్టునకు చేసినవి. వరి, జనుముతోతల నాపినవి. ఇంక త్రావ బాధ వదలలేదు. 1524 గురు డ్రామ బాధ నివాసించుటకు కల్పించబడిన పనులలో పనిచేయుచున్నది. జంతువులు తేరుముగ నున్నవి.

నాథుల జిల్లాలో ఉష్ణము కురియుచున్నది. ఆసు ధాన్యము కోతలు, ఆమెన్ ధాన్యము “ఉమ్మలు” జనుము పడుములు జరుగుచున్నవి. జనుము పంట యభివృద్ధిలో లేదు. క్యరసాయపు మరువుల నిమిత్తము ౧౨౫౨ రూపాయలు బదు ల్లివ్వబడెను. జిల్లాలోని వారి డ్రామబాధా నివారణ కార్యములలో ౧౨౫౨ మంది సాఖా చేయుచున్నారు. సెంట్రల్ రిలి ఫుసంఘమువారు 3౨౧౨౪ మందికి బియ్యము పంచివెట్టిరి 1500 మందికి ఉద్యోగము ధనమియ్యబడెను. రామకృష్ణమిషనువారిచే 11౫2 మంది పోషింపబడిరి 8400 మంది దొరతనము వారి ఉద్యోగుల వద్దనుండి సామును బడసిరి.

కలకత్తాలో గుర్రములబింపులు.

కలకత్తా జూలై 21:- గడచిన నెలలో నితరదేశముల నుండి కలకత్తాకు తీసుకొని రాబడిన గుర్రము స్త్రీముగనుండి బింపుటలోన, ఆరుగ్రములకు తగిన మేర్పాటులు చేయుట లోను పోట్టుటకు ఉద్యోగు లొందించిన సహాయమునకు సర్వసాధికారిగాను తమరందకు లభించిన వాస్తవతెలి యజేయుచు ఇండియాలోనూ క్యరగమష్టరు జనులకు గాన కలకత్తా పోర్టు కమిషనరు కార్యద్యోగక లేఖను వ్రాసిరి

బరిస్టర్

దొరతనము వారొక కలకత్తా పత్రికను ధావతు ఇచ్చుచుట.

కలకత్తా జూలై 21:- కలకత్తాలో ఉత్కలస్తారు అనునొక పత్రిక ఇంగ్లీషు భాషలో ప్రకటింప బడుచున్నది ఇంగ్లీషులో ప్రకటింప బడుచున్న పత్రిక ఇది యొక్కటి మాత్రమే కలదు దొరతనమువారి పట్ల ద్వేషము కలిగించు వ్యాసములీ పత్రికలో ప్రకటింపబడిన కారణమున కలకత్తా మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద రు 3000 లు ధరావతు పెట్ట కలసివదని దొరతనమువారి రాజ్యాపించిరి. ఈ పత్రిక ౧౦౦౫ లో ప్రారంభింపబడినది. ఇప్పుడు సంపాదకుని నిలిపి వేసెను.

లాహోరు

తీర్తివార్త గుమాస్తాపై నోక కేసు. లాహోరు జూలై 21:- అమృత సర్ నేషను బ్యాంకు వారొక అడ్డుంటు తంతివార్తను పంపుచుండిరి. ఆచ్చటనున్న గుమాస్తా ఓరుకుడిన్ అనువాడు దాని “దేవుడు” తరగతిక్రింద పంపి, మిగిలిన సామును తాను తీసుకొనెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వానిపై దగాచేసెను నేరమును మోపి, అని బ్రిటాన్యను పత్రికవ్రాసెను.

మహారామలాక్ ను కట్టుకొనినవారికి బహుమాన మియ్యబడుట.

లాహోరు జూలై 21:- మహారామలాక్ అను వాడొక బందిపోటుదొంగ. ఇతడే జంగ్ జిల్లాలో గొప్పవ్యయము కలగజేసెనని వాడుక. ప్రత్యేక వ్యాయస్థానము వారియెదుట నితనిపై అధికసంఖ్యగల బందిపోటులుచేసినట్లు కేసులు వాఖలైనవి. ఈతడింకను చిక్కలేదు. ఇతనిని కట్టియిచ్చినవారికి దొరతనమువారు బహుమానము కట్తురు.

లాహోరు కుట్ర కేసుల తీర్పు.

లాహోరు జూలై 21:- సర్దార బహదూరు ఇబ్రాహిం గారిని నాత్య చేసినందులకు బంటాసింగు చెనుసింగుల మీదకు నాయకులు గులాబుమలొంగును నాత్యచేసినందుకు కాలాసింగు మారవాసింగుల ఆల్ఫాసింగుల మీదకు నేర స్థాపనచేసి వ్యాయాధిపతులు వారి గురికి వురి శిక్ష విధించిరి. వారి సాత్తంతయు దొరతనమువారి రాక్షసియకొనకలెనని యాజ్ఞాపించిరి.

సిమ్లా

శాసన నిర్మాణ సభలు.

సిమ్లా జూలై 21:- ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి నిబంధనల ననుసరించి ఈ సభలందు ప్రస్తుతమున్న సభికుల నియమిత కాలము మిగిలిన నూతన సభికుల నియామకము ప్రారంభించు లేదీ యంతవీయ గుండలేదు. కావున ప్రస్తుతమున్న సభికులే యొక్క ఆరమాసములవరకు పనిచేయుటకు వీలుగనుండుటకై ఇండియా దొరతనమువారు స్టేటు సెక్రెటరీగారి యనుమతిని పడసిరి. ఆయా శాసన నిర్మాణ సభలకు సభికులను నియమించుట, యెన్నుకొనుట లోనగు కార్యముల ననుసరించి కొలె కాలములోనే మరలరమగు సరణుల బ్రకటింతును. సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణ సభలోని సభికులు 1916 వ సం॥ యి జూన్ 27 వరకును పని చేయుచుండ నమృతని గర్భము జనరలుగారు ప్రస్తుతము నిశ్చయించిరి. రాష్ట్రీయ సభలవిషయమున గూడ “టి యేర్పాటు లానూరాష్ట్రీయల దొరతనము వారిచే జేయబడును.

ఒక్కొక్కరూ పాయపంతుల ఆహ్వానియుట.

సిమ్లా జూలై 2౧:- దొరతనము వారొక్కొక్కరూ పాయచొప్పున ఆహ్వానితు నున్నారని తెలిపి యుంటిమి గద. ఈ విషయమున నివరకు కొన్ని నిబంధనలు తెలిపిరి

గద. ఈ విషయముననే మరల యిట్లని వెలుపబడెను పోస్టాఫీసుద్వారా దరఖాస్తులను నూటిగ పంపుకొనవచ్చు ననుట వలన సామాన్యులను గూడ నిందు చేర్చుటకై ప్రయత్నము చేతుము. ఇందులకై నేనింగు బ్యాంకు వ్యాపారముగల ప్రతిసామాఫీసుకును ప్రతివారును ఈ క్రొత్తబుణుపత్రములను కొనవచ్చును. ఇట్టివారు డిసానటర గానందకలెను నిష్పాదములేదు. ఇట్టి దాఖాస్తును ఒక్కొక్కరు రూ 100 లకు తక్కువగాకుండెను రూ 500 ల కెక్కువగాకుండెను జేయవచ్చును. చందాసామ్యంతయు దరఖాస్తుకాలముననే యిచ్చివేయవలయును. ఈవిషయమై కార్యక్రమముందరికిని తెలిపి డి యగుటకు కొంతకాలము పట్టును గావున నివరఖాస్తులను యీ బుణుమును గూర్చిన ప్రకటనముకంటె వెలుప బడిన యాఖరు లేదీ వరకు బుచ్చుకొనెనరు. ఇందులకును తహాఫీసులద్వారా వచ్చు దాఖాస్తుకు మంజూరు చేయకయుండటకు వీలుగనుండునట్లును యీతరునవచ్చినసామ్యంతయు యిదివరలో తెలిపిన 41-2 కోట్ల రూపాయల బుణుమునకుజేర్చబడును ప్రజల నుండి యిచ్చు దీయుటలో దొరతనమువారి క్రిందిమార్పుచేసిరి. ఇదివరలో దొరతనమువారి అప్పుత్రములలో వారుకొనినసాము “కుగాని లేకఅప్పుత్రములందలి సాము”కంటెకుకగాని బాండుల నిర్దురు. ఇట్టివారువలన గలగు కొన్ని విషయములను దొరతనమువారింకను ఆలోచించలేదుకాని సాధ్యమైనంత త్వరలో నివర్తించి నూతన బుణుపత్రములకుగూడ నుపయోగింపవలెనని దొరతనమువారి యభిప్రాయము. ఈ అప్పుడు గూర్చిన ప్రకటనము బహుళ యీనెల 28వ తేదీని వెలువరును. 2వ తేదీ మొదలు ఆగష్టు 17 తేదీ వరకును దరఖాస్తు లంబకొనెనరు. దరఖాస్తులను బుచ్చుకొనుచున్న ప్రదేశములనుండి యెంత పోస్తగరి తెలియగనే ఆవిషయము ప్రజలకు త్వరలోనే తెల్పదను

యుద్ధనిధికి గొప్ప విరాళము.

సిమ్లా జూలై 21:- దొరతనమువారిటుల ప్రకటించిరి. 9-వ హద్ద్యు గుర్రపుదళమున కకు వ్యయమంతయు నొక సంవత్సరమువరకు నేను భరించెదనని నాప్రాచీన్ జిల్లాలో జనాన బాదులొని కెప్టను నవాబు నుల్లెకు మహమ్మదు ముబాశి తివానాగారు తెలిపిరి. ఇండియాదొరతనమువారు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా వింతల కంగీకరించి నెలకు రు 8800 అగు నని అంచనాజేయబడినది. (సానుకు 89800).

శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధతంతివార్త సిమ్లా జూలై 21:- ఇండియామంత్రిగారిటుల తంతి వార్త నందిరి.

రవ్వారంగము.

ఆస్ట్రీయాజర్మనీసేనల అన్ని ఎడలను ముందునవెళ్ళుచున్నవి. “బాల్టిక్ లో విండోపట్టుకొంటిమి” జర్మనులు ప్రకటించిరి. “గిగావడదట 86 మైళ్ళదూరముననున్న తుక్కుము వరకును వెళ్ళిరని” రవ్వారా తెలిపిరి. శత్రువులు సాన లిని ముట్టడించగా రవ్వారా వారిని నిలవరించిరి. బ్రాన్సు సమీపమున శత్రువులు 15వ తేదీని ఆక్రమించుకొనిన కంద కనునండి రవ్వారా వారివరిమిరి. నాయాప్రాంతమున మేరు నదీసమీపమునకు బోవుచున్నవారి” రవ్వారావరిరి. రవ్వారా వారునుండి వెళుకుటబోయిరి జనరలు గాస్ట్రా గారిసేన నాయాదీప్రాంతమున ఓస్త్రో వెంకానోవాగె కాగె గుక్కులకు వైరు లి భాగముగా వెళ్ళుచున్నది. పోలండులో విన్నులాకును పిలి కాకును మధ్యభాగమున రవ్వారాకు తూర్పుగా వెళుకుటబోవుచున్నారని” జర్మనీవారిరి. పోలాండు ఆక్ష్మయభాగమున శత్రువులు బ్రాస్లో ప్రవృత్తుపట్టుకొనిరి. డేము మసేలను బ్రాస్లో ప్రవృత్తు తూర్పునకుండి రెండవజ్జి సానునకు మార్చితిమి శత్రువులు తూర్పునెల్లీయూలోసోలుకర్డ జగ్గునదివాటిరి. అని రవ్వారావారిరి. నీవీటరుసమీపమున పోరు జరుగుచున్నది. ఇతరచోట్ల చిల్లరపోరాటములు జరిగినవి.

ఫ్రాన్సు రంగము

సాబెజనర్డ శత్రువులు తలపడి యోడింపబడిరి. ఆర్ గోనులో వియర్నీ పీచీయూ ఈకార్యమున మూడుమైళ్ళ దూరముననున్న సెయంటు మాబుర్ను జగ్గులు తలపడి తరునుండిరి. అచట చేతిగోళములతో పోరుజరిగినది. తెను ఎనెజుగుర్డ జగ్గులు రెండేకటండ పోరిగాని పరాజితులయిరి.

ఇటలీ రంగము

ఇసోనోజుర్డ నిటలివాకే శత్రువులకు తలపడిరి. ఇటలీ వారు గోనోజియూను పీట్యూమి ముట్టడించినది ఆస్ట్రీయా వారినిరి. శత్రువులు తీరకుంచెలే నారణమీర్చుచి ఫిరంగులను నెలకొల్పిన చాలకందకములను మేము పదాది శత్రువు దళములతో తలపడి పట్టుకొంటిమి ఇటలీవారినిరి. ట్రీస్తి వరకు వ్యాపించిన కాగోపీట్యూమియందు ఇటలీవారు తెట్టింపు తీరతతో తలపడుచున్నారు.

ఇటలీవారి ప్రాసరును ముంచుట

ఆడ్రీయాటికు తీరమున శత్రువులతో పోరుచున్న ఇటలీ వారి నాకాదళములొని ఒకప్రాసరును ఒక శత్రుజలంత్రామి ముంచినది.

నల్ల హరిళ్లు స్థూలముగా వర్షపునము.

జెజివాడ జైలు సమావేశ మగుట.

(వ్యక్తిగత విశేషావస్థలందీ.)

జెజివాడ జైలు 21:— ఈ గోడ ఉదయమున నల్ల హరిళ్లు స్థూలముగా వర్షపునముగా, ఎల్లినవారమున, గుంటూరు జైలుకు మేజర్ బాండ్లను దొంగగారును గుంటూరునుండి ఇంటికి వచ్చినారు. అనంతరము క్రొత్తగా కట్టిన గోడలు వర్షపునముగా వచ్చి పక్కటెముకలతో నీలవర్ణములలోని అపరాధజనా సముదాయము చిరిగి 11 గంటలకు ఇంటికి దయచేసిరి. సాయంత్రం 8 గంటలకు రయతులకట్టుములను విడుదల చేయబడినారు. వైవాధికారి గౌరవనీయులగు రామచంద్రరావు పంతులుగారును, నాపరంబెండింగు ఇంజనీయరుగారును ద్వారా, జి. కె. హాల్ కిరగారును, కృష్ణా ఈస్టర్న్ డివిజను సర్జెంట్ క్యాంటిన్ ఇంజనీయరు లక్ష్మీకాంత్ దొంగగారును గూడ నాగభక్తు వచ్చియుండిరి. గుంటూరు జైలు సంఘపక్షమున కొందఱు వెంటకట్టుముల పంతులుగారు మున్నగువారు వచ్చి యుండిరి. రయతులు దాదాపు 2000 మంది వచ్చియుండిరి. వచ్చినవారిలో ముఖ్యమున బట్టి మాడగా వారు నిజముగ బాధల ననుభవించుచున్నట్లున్న అట్టిబాధలు నివారణ కాలమున నచ్చుకముతో నిజానికి వచ్చినట్లును స్పష్టమగుచున్నది. కాని ఇట్టి కొండయంతలాకతో డబ్బుముఖ్యులైనట్లు ప్రతికర్షించుచు కట్టుముల నివారణకై సరియైన జవాబులుగా నొసంగుట సంభవించనందున మిగుల నిరుత్సాహముతో వచ్చుట చాలా జాలి కర్షముగ నుండెను. అందులకు అనుభవించుచున్న చిన్న చిన్న కట్టుములను, కట్టుములకై వచ్చుచున్న రొంగుల జవాబును ఈదిగుక జాంగును వేయెడి. ప్రధమమున నీటి కట్టుములేగాన గ్రామపంచాయతీల స్థాపనగూర్చియు, అట్టి పంచాయతీలకు అధికారము నిచ్చునో అని చేయకలిగిన పనినిగూర్చియు అధికారము నిచ్చునో లేదని పరిశీలించిరి. పి. డబ్బులవారి అధికారము తగ్గదనియు, క్రొత్త పక్షములను ఏర్పాటు చేసే విషయములో ప్రజాభిప్రాయమున గమనింపట యావశ్యకమనియు, అచ్చట చట్టములు వేయటము పనికిరాకట్టిని పట్టపుమైదు నేయుటకు అనుజ్ఞ నియమింపటమంటిని భూములు చాల గలవనిన్ని ప్రాతూరి అప్పయ్యగారు మనవిచేసిరి.

పిమ్మట లక్ష్మీకాంత్ గారు లేచి ఈవిషయమై అందఱు తహశీల్దార్ల వన్న ప్రాధాన్యమైనదిని క్రొత్తగా తూము లేర్పాటు అయ్యెను. ఈలాటి భూములను పట్టపుమైదుకు నీలమునో లాములుగా చేసుకొనవచ్చుననిన్ని చెప్పిరి.

ఇదిగోను పట్టపుభూములు గలవారికి నిజాని కట్టుము చేయుట కర్తవ్యమనియు, పిమ్మట మిగిలినవో ఈ భూములను గూర్చి మోచింపబడుననిన్ని హరిళ్లు స్థూలముగాను జవాబిచ్చిరి. దొంగకట్టుములలో నుంచి నీటిని తీసుకొనుటకై అడ్డును ఇయ్యబడినను కొన్ని విషయములలో అపరాధపు కష్టము నొనరులనడిచి లాగుతున్నారని ప్రాతూరి అప్పయ్యగారు మనవిచేసిరి.

జాగ్రత్తముగా కట్టుకట్టుకు కొత్త జగన్నాథంగారు దొంగగారిలో మనచేయు సంధ్యమున ఒక కాలకు క్రింద 500 ఎకములు సాగు అవుననిన్ని అందులో 80 ఎకములలో ఎకరము 1-కి 32 మానికలుకావ పంతుట లేదనిన్ని ఇందులకు కారణము నీరు సరిగా కట్టుముకావోకడమేననిన్ని నీరు కట్టుము కావంతుటకు తూము చిన్నదగుటయే కారణముననిన్ని గమక వెల్లెత్తుముల నొంగకలయుననిన్ని చేడుకొనెను.

కొందఱు వెంటకట్టుములపంతులుగారు రయతులకట్టుమున నూట్టాడును ఇట్లుపక్షమిచ్చిరి:—“మొట్టమొదట నీటివనరు ఏర్పాటుచేయవలెను. అట్టియునుంచి దక్షిణమునకు నీరు ప్రవహించునగున ఏర్పాటుచేయబడినదిని అందుచే రయతులు అతడు భూములలోకి ధారాళముగ నీరు ప్రవహించగలందులకై 40, 50 సంకల్పములనుంచి తమ పోలములలో మెరక పట్టుములను సరిచేసుకొనుటకై శ్రమపడినదియు వైవారిచేలలో నుండి దొంగవారు తమ పోలలోనికి నీరు తెచ్చుకొనుటకై కట్టుముల తీసుకొనుటకు వైవారికి కొంత డబ్బుచ్చియుండినదియు, ఇంకల నిన్ని సంకల్పములు శ్రమపడి తమ భూములను అంతటను నీరు ప్రవహించెడిలాగు చేసుకొనినదియు, ఇప్పుడు నీటి ఇంజనీయరులు క్రొత్త నీటికాలువల నేర్పాటుచేయు

టతోడనే వెనుకటి శ్రమయంతయు నిర్లక్ష్యమునదనియు, తిరిగి మొదటిపని ప్రారంభమగుననియు, మునుపు ధారాళముగ పోలములందు నీరు ప్రవహించుట మానిపోయి పోలమునకు నీరు ఎక్కడ అవస్థపడుచున్నారనియు, ఇదిన్ని గాక తిరిగి క్రొత్తగా వైవారి చేసినందున నీటిబోడను కట్టుటకు ఆ చేరిభూములను బస్సుకొనననియు, అందులకు లేనిపోని కట్టుములు సంభవించుచున్నవనియు, కలవెన్ సేవక్ ఇచ్చి ఈనీటికాల్వకు స్థలము నిప్పించుట దొరతనమువారి కర్తవ్యమనియు, నీటికాల్వలు చెడవు లేనందున బడ్డెలు విరిగి పోయి కాల్వలు పూడిపోవుచున్నవనియు, కాబట్టి కాల్వలు వెడల్పుచేయవలయుననియు, క్రొత్తపక్షములు కట్టేటప్పుడు ఆయాస్థలములకు వెళ్లి ఇంజనీయరులు చూచినచో కొన్ని కట్టుములు కలుగకుండుననియు, నాలుగు అంగుళములు బొత్తుగ చాలవనియు చెప్పిరి.

కాల్వలమీద ధాన్యము వస్తే రాలను రానిచ్చుటలేదనియు, అందులకు పండిన కొంచెము పంటనుగూడ అనుభవించుట కట్టుముగ నున్నదనియు, ఎరువుబండ్లను కూడ ఆలాగే రాకుండు ఆటంకములను కలుగచేయుచున్నారనియు కాబట్టి గ్రామములవద్ద వంటలమీదుగా బండ్లహదారికి ఆటంకములు లేకుండ చేయవలయుననియు చెప్పిరి.

హరిళ్లు స్థూలముగా సమాఖ్య:— ఇదిగోనుక విషయమున కలుగుచున్న కట్టుములను చెప్పకొనుటకై ఇంతమంది రయతులు వచ్చినందుకు చాల సంతోషమైనది. నీరు సరిగా కట్టుము కలుగలేదని చెప్పకొనేవారు కొందఱు గలరు. చాల భాగము నీరు అనంతముగా ప్రవహించి పోవుచున్నది. ఇంతనీరును వృధాగా పోనీయకుండ చేయవలయునన్న క్రొత్త కాలములను త్రవ్వించవలయును. ఈ క్రొత్తకాలముల ద్వారా వచ్చు నీటిని మనము ఉపయోగించుకొన వచ్చును. ఒక తుండెడు నీళ్లు ఉన్నవి. దానిని అనేకమంది పిల్ల కాయలకు పంచవలసిన వాధ్యుత ఒకతల్లియందున్న దనుకొనుడు. ఎదిగిన పిల్ల కాయలు ఆ నీటినితను ఉపయోగించుకొనినచో చిన్న పిల్ల కాయలతోను ఎంచును. లక్ష్మీకాంత్ దొంగగారును, హాల్ దొంగగారును పిల్లలందఱును సమానముగ ఈనీటిని తల్లిమాదిరిగ పంచుచున్నారు.

కాబట్టియే 10 యకరములకు ఒక తూము అనియెడు పరిమాణము ఏర్పరుచబడినది.

దొంగలను గురించి కార్మికదొంగగారిలో నేను మచ్చటించును. దొంగలు ఒక గ్రామమునుంచి మరొక గ్రామమునకు పోవుటకై ఏర్పడినవనియు, గమక దొంగలనిద కాలువలు లేకుండుటయే మంచిదనియు, ఈదొంగలమీద బోడెలు త్రవ్వకుట రయతుల కేమాత్రము హక్కు లేదనియు నిర్మాణచేయును జి. యె. రాయగారు ప్రాసిరెపోర్టును తాము చదివియుంటి మనియు, కొన్ని కాలములను మీరు పంచాయతీ ద్వారా నిర్వహించెదమని చెప్పియుంటి. ఆది గౌరవనీయులగు రామచంద్రరావు గారిచే ఇదివరలో ఆలోచనలోనికి తే బడినది. ఇది వరలో దక్షిణ జిల్లాలలో ఈ ప్రకారము చక్కగ నిర్వహించబడు చున్నవనియు, ఈ విషయమై రయతులు ప్రసాదబ్బు పంపినచో ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుననియు, అప్పుడు ఈనీటికట్టుము చేయుభారమంతయు పంచాయతీల చేతులలో నుండి ననియు క్రొత్తగా పక్షములు కట్టునయయున ఎప్పుడున్న కొంచెము కట్టుములను సమాజమనియు, రయతులకు విశేషము కట్టుము కలుగకుండు జేయుటకై ఇంజనీయరులు శ్రద్ధవహించుచున్నారనియు, అయితే రయతులు తమ బాగుకై ఏమియు శ్రమపడక చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుండి అంతయు కావలయునన్న అట్లగుట కష్టమనియు, బోడెలను రయతులే త్రవ్వకొనవలయుననియు, తమకు చేత నయినదంతయు రయతులు చేయవలయుననియు, ప్రభుత్వము వారందులకు తోడ్పడెదరనియు ఇప్పుడు చాల అట్టిలు నాకడ దాఖలే చేయబడినవనియు, వీని కన్నింటికిని ప్రత్యేకముగ జవాబులొసంగుట అసంభవమనియు, మొత్తముమీద రయతులబాధల నాలోచించి తగు సదుపాయములు చేయుదుమనియు, మిగిలిన కట్టుములను లక్ష్మీకాంత్ దొంగగారిలో చెప్పకొనిన పక్షమున వారు వానిని నివారణచేయుదురనియు నెలవిచ్చిరి.

విమగంటలకు ముగిసినది. విమగర్ గంటలకు మ్యాజియు హాలులో టీపార్టీ ఈయబడినది.

ఉపాధ్యక్షులు లయనపిమ్మట సంగీతమును, లెక్కల యం దపరిమిత ప్రజ్ఞగల రామయ్యగారిచే నోటిలెక్కలు చేయించుటయును జరిగినది.

తరువాత ఉదయమున గుడివాడ వెళ్లుదురు.

మొత్తమున రయతులు ఆకాంక్షయును పూర్తిగా పొందిరి. కారణము స్థూలముగా సమాధానము చాల పేలముగా నుండుటయే. పాపము గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారు చేసినకృషి వృధా అగునేమో. రయతులనుండి అట్టిలను స్వీకరించిరి. సభనుండి స్టేషనునకు చీమలబారులవలె పోవుచున్న రయతుల నాడియున్న వదనముల నాడ కడుపు తరుగుకొని పోయెను. దుఃఖము వచ్చెను. ప్రభుత్వమువారిచే రయతుల మొత్త వినిపింపబడిన దొంగగారు తుద కొకరోజు నను విచారించి యుండక, గంటాలో ఏవో నాల్గు ముక్కల నెకరికొట నుండినా విని, సరిసరియని చెప్పుటచే రయతుల హృదయాందోళన మెట్లుండును? ఎంత భిన్నపడినది? ఎంతవత్తుము? పంట పాడి వదులుకొని వచ్చియుండుట లాభమేమి?

“సభాసంతరమున మానిలేఖి. తుదకు దొంగగారికి చెప్పిరి?”

అని రైతులు అడుగ లెట్టుచుగారు చేసినది బాగానే యున్నది. వై అధికారి అందరి మేలు గోరేయును. అనిన్ని దొంగలలో కాలువలు లెట్టుచుగారివంటి అధికార్లునుండి యుత్తరువు పొంది తీసువలెను అని నడిచిరి. ఒక సామెతలు గారి నడిచితిని. వారు “లెట్టుచు దొంగగారిని తీసివేయండి. ఈయనలో లట్టాలు పడలేదు. చెప్పబోగా వెంటాడి తరుమును.” అని సొంతమానానీభావలతో చెప్పెను. మరి యనేక మంది రయతుల నడిచితిని. అయ్యో! అక్కడను జరిగినది తెలియదు. మాకానీతలు మాడలేదు. మేము నాలుగు రూపాయలు తలా కర్షు వెట్టుకొని వచ్చినంతకాలమైనా పట్టలేదు. వెంటకట్టుముల పంతులుగారికి పూర్తిగా మాటలాడుటకు కాలమియ్యబడ లేదు. దొంగలకాలముల విషయమై రికార్డు మామటయందే కాలయాపనమైన దని నడిచిరి.

ASSAM.
After the Floods.
CHOLERA APPREHENDED.
Smell From Decomposed Corpses of Animals.
CALCUTTA, July 27.
In a letter written by a Silchar correspondent on the 16th instant but received in Calcutta yesterday, the writer says that, although the flood is subsiding, there is no chance of regular work before another fortnight. It is impossible to remain in the town on account of the smell of decomposed corpses of animals and a serious outbreak of cholera is apprehended. Yesterday the dead body of a woman was found at Itakhola Ghat. With her was one dead infant of about five months old, a dead girl about three years old in one hand, and a bunch of grass in another. Loss of human lives is feared. A Dibrugarh correspondent says that, although the present flood has been the highest there for thirty years, the flood of October 1911 which has greatly upset the arrangements of the Abor Expedition, curiously enough proved to be higher at Satiya than the present one. Dibrugarh Sadiya Bridge was badly breached between the Dibrugarh bazaar station and the steamer ghat. The corrosion of the bank at the steamer ghat is serious. Floods have caused the Mana river, both above and below Moulvi Bazaar to break down its banks and overflow the whole country. Moulvi Bazaar itself has been seriously threatened as it is on the banks of it, and the side of the bank is being swept away. A vast quantity of paddy is being washed away.

SOUTH INDIA.
A. K. D. Arrested.
BANGALORE, July 21.
The Hindupur police yesterday arrested Chika Venkataramana, A. K. I., who was required by the Mysore Police, having escaped recently from jail, and for whose arrest the Mysore Police offered a reward of Rs. 100. The man was committing house breaking and that in the Devanahalli, Bangalore and Nelamangala Taluks. Extradition warrant has been applied for.

Desperate Fighting near Warsaw.
LONDON, July 21.
AMSTERDAM.—The terrific battle for Warsaw still sways indecisively but a Berlin communique shows that the Russians are making important counter-attacks from the Narew fortress line. It says that the Russians have been hastily reinforced. The Germans have evidently made no progress at Blonie the most vital point on this front where the German reinforcements have arrived. The battle continues to be of the most desperate character. The Germans only claim to have taken 1500 prisoners on the whole front from Narew southwards. A significant passage in the communique says:—“We were reinforced on all sides and the Russians began to give up positions westward of Grojec.” In the communique yesterday the Germans claimed to beat Grojec. Their latest communique also claims that General Whyrsch in making progress towards Ivangorod. Perhaps the most terrific battle is that against General Mackensen in the other vital sector where the Russians are making fierce counter attacks. The Germans only claim to have made slight advance but it is doubtful if hitherto they have advanced nearer the railway. The battle continues.

The Colonial Office Vote.
Mr. Bonar Law's Speech.
LONDON, July 22.
In the Commons in the debate on Colonial Office Vote to-day Mr. Bonar Law sketched the military situation in the Colonies. He said the position in East Africa unlike the victories in German South West Africa, Togoland or the likely success in the Cameroons was largely one of stalemate.

THE GREAT WAR.

BRITISH OCCUPY ENEMY TRENCHES.

RHEIMS VIOLENTLY BOMBARDED.

Desperate Fighting For Warsaw.

ITALIAN OFFENSIVE CONTINUES.

CONSOLIDATION BILL PASSED.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

British Success.

Occupation of Enemy Trenches.

LONDON, July 20.
Field-Marshal Sir John French reports that, after successfully exploding a mine at Chatteau Hooge, the British occupied 150 yards of enemy trenches, which were consolidated. The British captured seventeen prisoners, including two Officers and four mitrailleuses.

German Multi-Engined Aeroplanes. Questions in the House of Commons.

LONDON, July 19.
In the House of Commons considerable interest was evinced at question time in the merits of the new multi-engined German aeroplanes.

Mr. Tennant informed the House that there was no evidence that these aeroplanes carried guns larger than machine guns, and they were also not necessarily more efficient than single-engined aeroplanes.

Saving in the Civil Service. Committee of Enquiry Appointed.

LONDON, July 21.
In the House of Commons Mr. Asquith announced the appointment of a committee to enquire into what savings were possible in the Civil Service.

Trading with the Enemy. The Restriction Bill.

LONDON, July 21.
The House of Commons passed the second reading of the Customs War Powers No. 2 Bill, which Captain Prettyman explained was to restrict trading with the enemy in Siam and elsewhere.

Mr. Cave said he understood the position to be that, whereas British subjects abroad were at present prohibited by proclamation from trading with the enemy, British subjects at home were not under the same disability. This Bill equalised the position.

Credit Adopted.

LONDON, July 20.
The House of Commons adopted the credit of 150 millions without a division.

Government of India Bill.

LONDON, July 21.
The House of Commons passed the third reading of the Government of India Bill.

Lord Kitchener at the Indian Hospitals.

LONDON, July 21.
Lord Kitchener inspected the Indian hospitals at Euston yesterday.

An Emigrant Vessel on Fire. East of Durban.

LONDON, July 21.
DURBAN.—The steamer "Benalla," proceeding to Australia with eight hundred emigrants on board, is on fire in one hold, eight hundred miles east of Durban. The steamer "Otaki," a hundred and fifty miles off, picked up the "Benalla's" wireless signals and is hastening to her assistance. The "Benalla" is steaming to meet the "Otaki."

Gaddum and Co. Fined £50.

MANCHESTER, July 20.
[Arthur Speakman, Secretary to Gaddum and Company, who was charged with trading with the enemy in respect of cotton shipments, was to-day fined fifty pounds. Leave to appeal was granted.]

Sinking of a German Battleship.

LONDON, July 21.
In the House of Commons Dr. Macnaghten announced that it was Commander Max Horton who successfully torpedoed the German battleship "Pommern" in the Baltic on July 2nd (cheers)

FRANCE.

Only Local Cannonades.

Violent Bombardment of Rheims.

LONDON, July 21.
PARIS.—The evening communique reports only local cannonades.
A violent bombardment of Rheims killed several civilians.

French Airship's Work.

A French airship on Monday night dropped twenty-three bombs on the military station and ammunition depot at Vignaulles-Leshatton Châtel.

Two Successful Air Raids. Railway Station And Junction Bombed.

PARIS, July 20.
Two hugely successful air raids are reported in the official despatches. Six aeroplanes dropped eleven heavy bombs on the Colmar Railway Station (in Alsace), causing great damage. No bombs touched the town. Four aeroplanes dropped bombs on the Challenge Junction, southward of Vouziers. Forty-eight projectiles were launched.

Amusement at the Front. Delight of the French.

LONDON, July 20.
Reuter's correspondent with the British Headquarters in France says:—An unusual scene occurred in a small town near the firing line. The pipers of a Pathan Regiment gave a public performance, which attracted a large audience, all the towns people in their best thronging to the square. There were also present two Generals. The surprise and delight of the French when the "Marseillaise" was played on the bag-pipes and drums knew no bounds. The entertainment was a tremendous success.

A Paris Statement.

LONDON, July 21.
PARIS.—The features of the afternoon's Communique are night cannonades and the complete defeat of two German attacks in the forest of Apremont. But the most important event has been the French attack on the heights overlooking the eastern side of the valley of Fecht which captured a part of the defensive organisations and progressed within a short distance of the Crest Liège. Further great concerted attacks have been made by the French aviators. Thirty one dropped bombs on the junction at Conflans, three big bombs and others of smaller calibre being neatly dropped on the station. Three aviators fled before the squadron. Two French aeroplanes again dropped bombs on the railway at Colmar eight large bombs falling on lines.

RUSSIA.

The Battle For Warsaw. Raging in Full Fury.

LONDON, July 21.
PETROGRAD.—The greatest battle of the war for Warsaw is raging in full fury. The line is swaying hither and thither. The enemy in this first phase is gaining more ground, but is suffering enormous losses, and the Russians are hurling the Germans back at favourable points. Two vital sectors are the district before the great fortress line from Novogeorgievsk to Ostrolenka along the Narew and the key to the position near Krasnostaw southward of Lublin and Cholm and near the railway.

The communique says the Germans resumed the offensive and captured the Polery village on the Narew front, but other attacks further southward were successfully repulsed. Then the Russians fought an obstinate rear-guard action towards Ostrolenka, afterwards delivering a brilliant counter-attack.

Fighting southward of the Lublin-Cholm railway was desperately violent. The Russians successfully repulsed General Mackensen the whole day, but at dawn the Germans captured Travnostaw and the fords there. In the course of the day, however, the Russians repulsed extremely determined attacks near Krasnostaw. The Austrians, after being held up the river Wolica established themselves in a village on the right bank southeastward of Krasnostaw, whereupon the Russians withdrew to the second line positions. Further eastward the Russians defeated four furious attacks delivered on a wide front supported by masses of artillery, and also drove the Austrians and Germans from their trenches. The Russians maintained all positions of the Dniester.

Enemy Advance in Shavli Region. Successful Russian Artillery Engagement.

LONDON, July 20.
PETROGRAD. It is officially announced that the enemy on the 19th continued to advance in the Shavli region. The Russian fortress artillery of Novogeorgievsk successfully engaged heads of enemy columns. Austro-German pressure is maintained in the Sokal region.

Confidence on the Buzura Front.

ALLAHABAD, July 21.
THE "Times" correspondent on the Buzura front finds everywhere the spirit of confidence. The prevailing menace

from the north, if it exists is not six defensive positions lie between it and the present activities.

A Remarkable Air Duel.

German Machine Severely Damaged.

LONDON, July 21.
A remarkable air-duel took place between a giant Russian aeroplane named "Ilya Moumouretz" and three German machines. One of the latter was severely damaged, and all were beaten off. The Russian machine returned safely to headquarters, although she had many shot holes.

PETROGRAD NOT DEPRESSED.

German Strategy.

General Mackensen's Rear Threatened.

LONDON, July 20.
General von Hindenburg's onset has not depressed Petrograd, where it is pointed out that the elaborate German strategy has hitherto only half succeeded, because it has failed to entice the Russians from South to North Poland. General Mackensen's Austrian and German Forces have lost enormously in attacks on strong Russian positions on the river south of Lublin, while the Russians have succeeded in dislodging the Germans from the Metelin forest on the Bug, south of Cholm, thus threatening General Mackensen's rear.

Exaggeration of Facts by the German Agents in Russia.

ALLAHABAD, July 21.
A "PIONEER" special cable says:—The German agents in Russia are magnifying and distorting the Eastern front situation in the hope that if the enemy make further advance, discontent may be manufactured.

ITALY.

Fighting on Isonzo Front. Further Italian Successes.

LONDON, July 21.
ROME.—A communique says:—The Italian offensive has been continued along the whole of the Isonzo front, and more trenches and five hundred more prisoners captured on the Carso plateau. Counter-attacks were repulsed, fighting continuing throughout the night.

H. H. The Pope and the War. The Recent Interview Repudiated.

LONDON, July 19.
A French clerical journal publishes an autograph letter from the Pope repudiating the famous recent interview, and enclosing official documents showing the Pontiff never condemned the blockade of Germany.

GERMANY.

General Von Hindenburg.

LAHORE, July 21.
The London correspondent of the "C. and M. Gazette" cabled yesterday:—The various reports concerning General Von Hindenburg are now discredited. It is understood that he is directing the whole movement on the Eastern front and is at the present period in the northern section.

Germany and Dutch Neutrality. A German Paper's Comment.

LONDON, July 20.
The semi-official "Norddeutsche," commenting on Mr. Winston Churchill's interview, declares that Germany has respected Dutch neutrality because Holland, unlike Belgium, has really remained neutral. Moreover, neutral Holland is a valuable protection to Germany's flank.

UNITED STATES.

The "Blockade."

The American Reply to the German Note.

LONDON, July 21.
WASHINGTON.—President Wilson and the Cabinet have approved the draft of the note to Germany.

INDIAN TELEGRAMS.

[ASSOCIATED PRESS AGENCY].

SIMLA.

War Cable to H. E. the Viceroy.

SIMLA, July 21.
The following telegram dated yesterday, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—

The Austro-German offensive has progressed and advanced on almost the whole front. A German "communique" says that Windau on the Baltic was captured and a Russian "communique" admits that the enemy reached Tukum, 36 miles west of Riga and Doblen, 16 miles west of Mitau. The Russians successfully repulsed the attacks on Shavli and dislodged the enemy from the trench won on the 15th instant on the trans-enemy front. On the Narew the Russians report they are withdrawing nearer the river and the German report says that General Gallwitz's Army is now starting on the Narew, south west of Ostrolenka and Novogeorgievsk, and that the Russians have retired across the Narew. In Poland between the Vistula and the Policia the Germans say that the Russians are retreating eastward. In the South-west Poland and Russians state that the enemy captured Krasnostaw and

TELEGRAMS.

Shipments of Horses in Calcutta.

CALCUTTA, July 21.
The Secretary of the Calcutta Port Commissioners has received a letter from the Quarter Master General in India communicating the thanks of H. E. the Commander-in-Chief for the assistance rendered during the recent months by the Officers of the Port Trust, in connection with the landing and reception of the numerous shipments of horses received in Calcutta.

A Suit for Letters of Administration.

CALCUTTA, July 22.
In the suit instituted by Miss Irene Mary Pitman against her step-mother Julia Emily Louise Wilson the administratrix to the estate of the Plaintiff's father the late Mr. John Davidson Pitman, and two sureties to the letters of administration, Mr. Justice Chaudhuri passed a decree in favour of the Plaintiff, directing the defendants to pay her Rs. 838 and to deposit Rs. 1,900 to be deposited with the attorneys to be paid to the other two minor girls of the late Mr. Pitman.

The Prapmore Case.

Police Superintendent's Evidence.

KRISHNAGAR, July 20.
On Tuesday the hearing of the Prapmore dacoity case was resumed before the Special Commissioners.
Mr. Bartley, the Superintendent of Police, Faridpur, said that on the 3rd May he went to Belgachi with the Sub-Divisional Officer, where he met Inspector Preonath Das who informed him that the dacoits had gone further west. At about 11-20 or 11-30 witness went to Kalukhali and there met the senior and the junior Sub-Inspectors of Panga and a Constable Ram Sukul. With Ram Sukul there was a Mahomedan. Witness took the Mahomedan with him due north up to the river, leaving the Constable at the Kalukhali Station. He made arrangements to have the trains watched. Witness Surendranath Chakrabarty, Station Master, Bhermara, said that on the 1st May at about 3-0 or 3-30 A. M. he received a letter to send a telegram. Witness identified the letter.

A Daring Dacoity.

CALCUTTA, July 22.
A daring dacoity was committed on Tuesday night in the house of Kristogopal Das in the village of Barakpore, Sadar Sub-division, Khulna. The dacoits numbering about fourteen, armed with firearms came with lanterns in their hands. One of them called Kristogopal Das by name and requested him to open the door. Taking the enquirer to be his cousin Kristogopal Das opened the door and he was wounded, but escaped. The dacoits decamped with valuables, the exact amount of which is not yet ascertained. They escaped by a boat. They were followed at some distance by the villagers, who came back as a gun was fired from the boat. A posse of Police have proceeded to the spot.

PUNJAB.

The Dal Dacoity Case.

LAHORE, July 21.
A case known as the Dal dacoity case was recently disposed of in the Court of Mr. Keough, Special Magistrate of Jhang. The total number of persons charged in this case was 25, of whom only 12 were present, the rest being absconders. Charges under Section 395, I. P. C. were framed against all the twelve accused present, and nine out of them were convicted and sentenced to seven years' rigorous imprisonment each, the maximum sentences the Court was empowered to inflict. The village was looted on the 2nd March by a Gang of fifty or sixty persons, armed with "dangs" and other formidable weapons. The gang had visited the village on the night preceeding the day of the dacoity, but had departed after raiding one shop. It returned again during the day and was more successful than in the previous night. The alarm raised had brought together a number of friendly Mahomedans, whose coming to the rescue of the Hindus resulted in the retreat of the dacoits. The want of names of the offenders in the first report is held to be duly accounted for by the exceptional circumstances of the case. The Court observed:—These dacoities are the result of an outbreak of lawlessness, and coming, as they did in quick succession, are outside every day occurrence, and it is not surprising that certain formalities in the procedure are wanting. The Police had their hands full, having several big dacoities to handle at one and the same time, and their energies were naturally exercised in endeavouring to prevent further trouble and to restore order in the affected tract.

Theft of Mail Bags From a Train.

MULTAN, July 21.
Seven bags containing registered articles and cash have been stolen from the Railway Mail Service Compartment on Lodhrun-Pakpattam Railway.

Case Against a Telegraph Clerk.

LAHORE, July 21.
The "Tribune" reports a case in which one Oamar Din a Telegraph Clerk, Amritsar, who received for transmission from the National Bank of India, Amritsar, an urgent telegram, but changed it into a deferred telegram, is charged with having misappropriated the difference. Charges for criminal breach of trust have been framed against him by the Magistrate.

Reward Offered for the Arrest of Maharama Lak.

LAHORE, July 21.
Maharama Lak, an alleged notorious dacoit, who is said to have caused a havoc in the Jhang District, and against whom before the Special Tribunal a series of charges in dacoity cases was brought, is still absconding and the Government have ordered a substantial reward for his arrest.

TELEGRAMS.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, July 22.
A portion of their time was to-day devoted by the special Commissioners to hearing the concluding portion of the argument of Jagat Ram, accused. Fingley was brought in Court and the Commissioners asked him if he wanted to argue his case. He said he did not, but added a short statement about his journey with a Bengali from Calcutta to the Punjab and stay in Benares.

BOMBAY.

The Death of Hon. Mr. Fazulbhoy Meherally Chinoy C. I. E.

BOMBAY, July 21.
The death occurred to-day at 6 P. M. at his residence in Colaba of the Hon'ble Mr. Fazulbhoy Meherally Chinoy, C. I. E., a prominent Khoja gentleman of Bombay. The deceased was only 45 years. He represented the Mahomedan community in the Bombay Legislative Council. He was the Chairman of the Standing Committee of the Bombay Corporation last year, and was the Sheriff of Bombay in 1914. The deceased was doing business on a large scale, and was connected with well-known European firms including Messrs. W. L. Graham and Co. and the Asiatic Petroleum Co. He was also a Director of the late "Bombay Gazette." The late Mr. Chinoy was greatly interested in the cause of Mahomedan education and when the proposal of the starting of the Muslim University was made he was one of those who gave enthusiastic support to the movement. He leaves behind two sons and a daughter. The funeral will take place to-morrow morning.

All India Bhatia Conference.

BOMBAY, July 22.
At a meeting of the Managing Committee of the Bombay Bhatia Mitra Mandal held yesterday evening under the presidency of Mr. W. T. Halai, it was resolved to invite in the next December the All India Bhatia Conference to Bombay. A Committee was appointed to carry out arrangements with regard to the Conference.

A Pleader Suspended Under Disciplinary Jurisdiction.

BOMBAY, July 22.
The Chief Justice and Mr. Justice Shah yesterday ordered the suspension for three years from practising of Balwantrao. Krishna Nilgand, Pleader of the Sub-Court of Gadag. Serious allegations were made against the Pleader, and Mr. E. H. Leggat, District Judge of Dharwar, who enquired into them recommended to the High Court that the pleader be dealt with under the disciplinary jurisdiction of the High Court, on the ground that he had colluded with his clients to defraud the plaintiff in a suit in which his clients were defendants. The pleader in his explanation to the High Court stated that the District Judge came to his conclusions against him on mere suspicion.

BEHAR.

Security of Rs. 2000 Demanded. Oriya Editor Stops his Paper.

CALCUTTA July 21.
The Government of Behar served a notice on the Editor of the "Star of Utkal," the only paper published in English in Cuttack, directing him to deposit with the Magistrate of Cuttack a sum of Rs. 2,000 as security for publishing articles likely to excite disaffection towards the Government. The Editor has stopped the publication of the paper, which was started in 1905.

Resisting Lawful Arrest.

DURBHANGA, July 21.
Judgment was delivered yesterday, by the Sub-Divisional Magistrate of Samastipur, in a sensational criminal case in which Mr. Finch, of the Nandini Factory, was placed on trial under Section 225 B (resistance to lawful apprehension) of the Indian Penal Code. The accused was convicted and sentenced to imprisonment till the rising of the Court with a fine of Rs. 1,000.

ASSAM.

Damage by Floods in Silchar.

CALCUTTA, July 22.
A Silchar correspondent describes the floods as having been the highest on record in that District. The town of Silchar itself had been submerged with as much as four feet of water over some of the roads. Railway communications had suffered badly. There was great scarcity in north Cachar Hills, and special arrangements were being made to convey rice through hills from Silchar to Haflong in order to avert famine. The rice crops in Cachar and Sylhet will suffer heavily and having regard to the damage already occasioned by floods on the 9th, 10th and 11th instants during June last, the correspondent anticipates that there is bound to be great shortage of rice if not famine in these districts. On the 18th the river at Silchar was reported to be dropping fast. The flood had subsided and it was hoped that the river might be normal in the course of two or three days. According to a telegram received in Calcutta yesterday floods have gone down. After effects however remain to be reckoned with. It is stated that floods generally are subsiding even more rapidly than they arose. These who had made provision against such floods will not be seriously hit, but other people will probably suffer a great loss. A correspondent says that he was travelling in the Lakhimpur district at the time of the commencement of floods. Getting about was extremely difficult several bridges having already been washed away and heavy rain having swollen rivers, while many of the cold weather roads and communications were entirely under water. On arriving at Amingaon he had to wait the whole day before the boat to Dhubri arrived there. However passengers were given hope that the journey might be continued during the same day special trains to catch the Shillong mail at Santabar being promised them. No special train came and they were at length only too happy to seize the chance of getting aboard an ordinary mixed train which after resting for 4½ hours at a small junction proceeded on its way. The Railway Officials, however, he said, had been working at extremely high pressure owing to the fact that all goods and traffic had had to be diverted via Dhubri.

their troops from the second line position. The enemy near Sokal in Eastern Galicia. continues on the Dniester and elsewhere there been serious engagements.

The Western Front.

The enemy attack near Souchez was repulsed. In Argonne the German attacks on Saint Hubert three miles northeast of Vienne-le-Chateau, were repulsed, and there was fighting with detards and grenades. The Germans continued persistent attacks near Les Eparges, but were completely repulsed.

The Italian Front.

The Italians assumed the offensive on the Isonzo. An Austrian "communiqué" says that the Italians vehemently bombarded Gorizia and attacked the plateau and the Italians say that the Infantry, supported by Field and Heavy Artillery, assaulted and captured several lines of trenches solidly armoured and protected by wire entanglements. On the Carso plateau stretching towards Trieste the Italians are renewing the attack with redoubled energy.

An Italian Cruiser Sunk.

An Italian cruiser was sunk by a submarine while engaged with a squadron attacking the enemies coast on the Adriatic.

Legislative Councils.

Terms of Office of Members.

SIMLA, July 21.
With a view to ensure the expiry of the terms of the office of the Members (or Additional Members in cases where there are Ordinary Members) of the existing Legislative Councils and the constitution of the succeeding Councils at a more convenient date than is possible under the present rules, the Government of India have obtained the sanction of the Secretary of State for India to an arrangement whereby the term of office of these Members (or Additional Members) can be extended for a period not exceeding six months. The necessary amendments in the regulations for the nomination and election of Members (or Additional Members) in the various Legislative Councils will be issued shortly. His Excellency the Governor-General has provisionally fixed the 27th June, 1916, as the date up to which the term of office of the existing Additional Members of the Imperial Legislative Council should be extended, and similar arrangements in respect of the Provincial Councils will be made under the orders of the heads of the Local Governments and Administrations concerned.

THE FORTHCOMING RUPEE LOAN.

A Press Communiqué

Attraction of Small Investors.

SIMLA, July 21.
In continuation of the previous announcement regarding the terms of the forthcoming Rupee Loan, it is now intimated that an experiment will also be made in connection with the new issue in attracting the small investor by permitting direct applications for small amounts to be made through the Post Office. The arrangement will be that any person, whether previously a Savings Bank depositor or not, will be permitted to apply for the new loan at any Post Office transacting Savings bank business. Such applications must be for amounts of not less than Rs. 100 and not exceeding Rs. 5,000 in any individual case, and the amount subscribed must be paid in full at the time the application is made.

As it may take some time for the new procedure to become fully known to the class to which it is intended to apply, the period for receiving applications through this channel will be extended up to the last day which may be fixed in the Loan notification for the payment by ordinary subscribers of the last instalments of the amounts allotted to them. For this reason, and also to avoid the possible necessity of rejecting the applications received through the Post Office, it has been settled that all sums so received will be an addition to the maximum of Rs. 4½ crores previously announced, which will be applicable to the amount raised otherwise than through the Post Office.

A further improvement in their public debt procedure, which the Government of India have had in view for some time past, is the introduction of a system of giving the holders of Government Paper the option of receiving the whole or part of their holdings in bearer Bonds. Certain points connected with this procedure have not yet been fully examined, but it is the intention of the Government, as soon as these can be satisfactorily disposed of, to extend the facility of the bearer Bonds to the new issue.

The formal Loan notification will probably issue on the 28th instant, the dates fixed for the receipt of the applications being from the 2nd to 17th August inclusive. The result of the Loan will be announced as soon thereafter as it is possible to collect the information from the numerous centres at which applications are being received on this occasion.

A Great Donation for the War Fund.

SIMLA, July 21.
The following communiqué has been issued:—Captain Nawab Malik Mahomed Mubarez Khan Tiwana, of Jhanabad, Shahpur District, has generously offered to bear the cost for one year of the pay of all the men of a squadron of the 9th Hodsons Horse, estimated at Rs. 3,300 per mensem. The Government of India have gratefully accepted the offer.

CALCUTTA.

Theft on Account of Starvation.

A Moslem Boy's Story.

CALCUTTA, July 21.
Besides Tipperah and Noakhali scarcity in a less acute form prevails in almost all the districts in the Eastern Bengal. Here is a case which gives an idea of the situation in Dacca. A Mahomedan boy of 14 was placed before the Deputy Magistrate of Narainganj for stealing two and half seers of rice. The boy pleaded guilty, but said that his father and elder brother the only earning members of the family having fallen ill, the whole family, consisting of eight members, had been starving for five days. Unable to starve any longer he committed the offence. The Magistrate deferred the boy in the Court till rising.

ಶ್ರೀ ಮುಖಾರ್ಜಿ.

మీటరు.

ಬಂಜೆ

ఈ హోమ్స్కూలుకు ఇరవీ వేల రూపాయల నిచ్చిన
మనిషి, స్కూలు అట్టి డబ్బులకై తన స్వంత అన్ని వా
మీ గానం చెడమనియు, నివాళురాద్దన యెల్ల వేది బానికి
రామయ్యపంతులు గారు వాస్తవము చేసినదియు, అందులకు
కనిటివాడంగీకరించి తనక దస్తావేజులను వ్రాయుటకై ఒక
చిన్న సంఘము నేర్పాటుచేసి యుడిరనియు వ్రాసియుంటిని.
దస్తావేజులు సిద్ధమైనవి. ఇంక 20 కోట్లలో పంతులు గారు
స్కూలు మేనేజిమెంటుకు తమ చేతులలోనికి తీసికొనియె
దరు. ఈ స్కూలు ఉపయోగార్థమై ఒక భోజనశాలి గృహ
మును నిర్మాణము గానించవలయునని స్కూలుసాధనలో
నొకరగు విస్మంశ్చేతి వెకటరత్నంగారు నిశ్చయముకొనిరని
తెలియజేయుటకు సంతసింపమన్నాను.

ఈ సభనాగు ప్రతి నెలయు మానవశనివాచమున సభను
దేర్చుటచేయుచున్నాడు. ఈ సభకు సమీప గ్రామముల
ఉపాధ్యాయులు, గ్రామ మునకులు, కరణములు, యెల్లవారు
వచ్చుచున్నారు. ఏ ఏళ్లో మే మాసములలో వేసవి కాలపు
లగుటవలన మీటింగులు జరుగలేదు. జూన్ మాసములో
మీటింగుజరిగినది. అప్పుడు సభ సెక్రెటరీ గారు మ-రా-రా-శ్రీ
నెయితి సుబ్బరావు గారు శరీరకాస్త్రుమనందు “పంచేంద్రియ
ముల”నుగురించి సుశ్రేష్ఠముగ విరూపించిరి. ఈ నెల 23వ తేదీ

THE PRINCIPAL.

3) విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0-3-0

జిల్లా పరిషత్ చేయబడిన

“శకుంతలా”

వెంతుకులు పెరుగు ముగంధలము.

తంబూలమాత్రం 22, కొండచిలుకలు 6, కార్ కేవల్ బ్రూది 1, పుకగుడబ్బీ 1, అత్తరుబ్బీ 1, పెంక 86 బహుమతులు

త్వరపడు! కొద్దికత్తులే గలవు! మంచిసమయము!

బిరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0.1-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ తెలియనట్టి సులభతెలిసి తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన కాలనే భేదములేక ప్రకటించుకొనము, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతినిధిబహుమతము గా ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచసంగ్రామమున లోకమునకు యావత్తు యుద్ధమున వికలములు అబద్ధ గ్రంథము కావు. “జను గా విరోపాఖండమున” జర్మనీ మొదలగు వారికి గల యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ ముద్రకారణములను అందరు చక్కగా తెలుసుకొంటు జర్మనీ యుద్ధ చరిత్ర మొదటిపుటివరకు జరిగినవిషయములను దున్నవి. విరోపాయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుగొందరు ఈ మొదటి భాగమును జేబువేసికొని యావత్తరణముల శ్రద్ధతో చదివితలెను. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా మొదలగు నిర్మాణము గలకారణమున విరోపాఖా గలిగిన మార్పులు. జర్మనీ యే కాధిపత్యమును సాపించుట, ఇటలీ యొకమత్యమైనది వింత ఆస్ట్రియా ఏకాధిపత్యముగా మారుటలు జర్మనీ యే కాధిపత్యము ఉచ్చదశకుండుట అధికారిజ్యోధాణము, రాణుమనముగ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనియే చేసిన పోటాపోటీలు బాల్కన్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రియా యొరరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు సార్వభౌమ లాంఛించిన మహా యుద్ధవిషయములు గలవు. విరోపా చరిత్రము నింతిపులముగా వికారణ సహితముగా నెవరను నివరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము పుస్తకమున దీని చదివినవారికి విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును ఇందులో 30 పేజీలతో చిత్రపటములును, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమునబంపబడును. వెంట వెంటనే తతిమ్మగారు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డు పేపరును ముద్రించిన చక్కని ప్రతిములుగలవు. ఇవ్వబడును. చిరునామా:— సువీయర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

వనోపధి సార్వపరిల్లా

ఇది భేదానుబంధములు పెక్కువలన మరయు సకల చర్మరోగములను వాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పారివాయువుపోట్లు ర కీళ్ళు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముచును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంకు పుటవ పుష్పినిగలిగించును పెక్కువలన కుద్ధిపడి కుద్ధిచేయును దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ఒక సీసాముందును వాడిన ఇంజిన్ శరీరములో మోవిధమైన మూర్చు గొనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తొడనే శరీరము చాచుచును. సీసా వెల రూ. 1-4-0. కుంకుమము:— ఇది మునుపుగా బాగు చేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతీయధువర్ణిత్రాగు టంకును వాడవలెను. పై పుటలకు మందు. ఈ మందుకలిసి వెలకోశలకు పరిపోవును రూ. 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, చిరక. ఫననవాడి, నం 2. బొంబాయి.

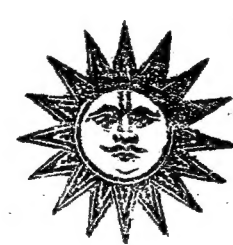
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

త్రికాలదర్శక అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ కోరికగలవేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది మొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. శ్రీలు, పుగులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర డిశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

- ఇద్ద చక్కని సీస అద్దము 6 0 0
 - సీస అద్దము 4 9 0
 - సామాన్య అద్దము 2 9 0
- ఈ త్రిములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను. ఆమాభాయి వాగ్భీషి ఫతల్, బొంబాయి. ఆనందమూర్తి గా, కైరాజిల్లా Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand. Kaira District.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా యును గమనింపును. కరస్పాండ్లెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ అంతు కంపెనీ. 21, హన్మంసీద్, బొంబాయి. జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము కఠినముగ ను. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రాప్తము క్రమముగ గలగును. మలబద్ధ ము మానును. మైమా సల డబ్బీ 1-కి వెల 1-4-0 ఆమృతాంజనముడిపో 6, తంబుకెట్టికి, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

ఇదివరకు రెండు సంవత్సరములు వెలువడినది ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తెలియలగు లాభ కరమైనదై వర్ణిత ము గను. చందాపదతి సావర్జియమునకు రిమూరగు 600 పుటలు 6 సంవత్సరము, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజిసహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సావర్జియముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయికాదు:— గా. హరిసన్స్ త్రమరావు, ఎం. ఎ. “తాడికేట, మదరాసు అని వ్రాయు.”

ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవర్ గడియారం

యల్లవారున్న యెడకుమాస్తాయుండిన ఇంగ్లీషులీవర్ గడియార మిదియే యిప్పుడే సీమించి తెప్పించ బడినది. యీ గడియారముయొక్క డయల్ మీద ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవర్ అని ఇంగ్లీషువాని స్త్రీయమార్కు వేసియుండును. ఈగడువున చూచి యే తీయండి. సామానులు చాలా కాలము పనిచేసేటట్లు చేయబడి నది. ఇది నడయిన మైముచూపును. జేబుకు అణగియుండును. దీనిని పెట్టుకొని పరుగెత్తినను క్రిందపడి నను గుట్టెపుసవారి చేసినను నిలువ కుండా సరిగా పోవును. దీనివెల గొలుసుతో చేరి రి. 0-0 60 గూను మెయిల్ లీవర్ గడియారము గొలుసుతోచేరి రి. 0-0 కోరివారికి పటములతో కూడిన కేటలాగు ఉచితముగా పంపుదుము విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, సాకారు పేటపోస్టు, మదరాసు.

టానికులకురాణి.

మదనమంజరి మాత్రము. ఇది రక్తమును కుద్ధిచేయుటయందును శరీరమునకు యందును నపుంసకత్వము స్పష్టమనీతము మొదలగు వ్యాధులను పోగొట్టుటయందును సుదీర్ఘ వరములకు బలము నిచ్చుటయందును సాటిలేనిది. 40 మాత్రముల డబ్బీ క్రయము రూ 1-0-0 రాజపెద్దస్వామిరాయగజ్జి కేళవజ్జి 20 చీవాబబార్ కోడు మద్రాసు.

నూతన రోమసంహృతి. మహారాజా సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుగ కలన దేహమందలి యేభాగ మున యుండు రోమమున చెడుపులేక కుద్ధము గాను చర్మము యొక్క స్వభావ మైన రంగును కాంతిని పో గొట్టకనేవేలెనియసోవే ఇది ఒకటే. వెల 8 బిళ్లుపెట్టె 1కి 1-0-0 వి.పి ఖర్చు 4 ఆ ఆర్. వి. కండిట్ అండుకంపెనీ, 5, బండరుబిడ్డి, మద్రాసు.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మద్రాసు వరకులు, మదరాసు శుష్టు. తింతి విలాసము:— “ఉమ్మిడియాక్” ఇందుక్రింద కనువరచిట్టిన్న ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తెగుమైనటుల. ఇమిటేషన్ కేంపు లున్ను వైక్రాంతిముఖుల వగైరా కనులములున్ను బేడకాములు అణకానులున్ను బంగారపు నగలు న్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్ళును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

